

ALVDAL KOMMUNE

Årsberetning 2019

Årsberetning 2019 for Alvdal kommune

Innhold

1. Rådmannens innledning	3
2. Alvdalssamfunnet	6
2.1.1 Befolkningsutvikling	6
2.1.2 Fødselsoverskudd	6
2.1.3 Nettoinnflytting	7
2.1.4 Demografi	8
2.1.5 Folkehelse	6
2.2 Samfunnsutvikling	9
2.2.1 Næringsutvikling	9
2.2.2 Sysselsetting	9
2.3 Viktige hendelser i 2018	9
2.4 Planarbeid	10
2.5 Klima og miljø	10
3. Politisk organisering	112
Politisk ledelse	112
Politisk organisering	12
Politisk møteaktivitet	12
4. Administrasjonen	123
4.1 Ledelse og organisering	13
4.2 Personale	13
Likestilling	13
Gjennomsnittlig lønn kvinner - menn	13
Ansatte	14
Kompetansehevede tiltak	14
Lærlinger	15
Medarbeiderundersøkelsen 10-faktor	15
Fravær	16
5. Enheter	17
5.1 Organisasjon- og serviceenheten	21
5.2 Flyktningtjenesten	22
5.3 Alvdal barnehage	20
5.4 Alvdal barneskole	24
5.5 Alvdal ungdomsskole	25
5.6 Helse	27
5.7 Hjemmebasert omsorg (HBO)	29
5.8 Institusjon Solsida	18
5.9 Tjenesten for funksjonshemmede (TFF)	33
5.10 Landbruk og miljø	35
5.11 Kultur	31
5.12 Kommunalteknikk	17
5.13 Diverse	38
5.14 Oversikt interkommunale samarbeid	33
6. Økonomi	41

1. Rådmannens innledning.

Rådmannen legger med dette fram årsberetning for Alvdal kommune for 2019.

2019 har vært et år preget av mye og god aktivitet både i kommunal regi og i bygda for øvrig. Det er i kommunen jobbet mye med endring og omstilling for å tilpasse seg økonomiske rammevilkår, nye og endrede oppgaver og forventninger fra samfunnet. 2019 har vært det første hele driftsåret med Sjulhustunet. Det har gått fint og det er stor aktivitet i bygget. Det er opparbeidet nye boligområder og arbeidet med planer for nye store hytteområder. Næringslivet er fortsatt i god utvikling. Evnen og lysten til å skape nye arbeidsplasser og utvikle eksisterende bedrifter er stor.

Årsberetningen inneholder hovedtallsanalyser for 2019 som fremstiller kommunens økonomiske resultat i forhold til den virksomhet som utføres, og en analyse av den økonomiske situasjon og utvikling de siste årene. Driftsbudsjettet for 2019 hadde som utgangspunkt frie disponible inntekter på kr 182.770.000. Budsjettet ble vedtatt uten avsetning til disposisjonsfond. Derimot ble budsjettet saldert og vedtatt med bruk av 2.470.000 kr fra det helt frie disposisjonsfondet pluss 2 mill. kr utover normal bruk fra fond integreringstilskudd flyktninger. Dette var en bevisst handling der en var meget klar over at dette ikke er en bærekraftig løsning. En sunn budsjettering og en «økonomisk riktig» situasjon ville tilsi et driftsnivå i størrelsesorden kr 3-5 millioner lavere med avsetning til disposisjonsfond i størrelsen kr 3 million.

Ved behandlingen av økonomirapport 1/2019, ble det meldt om kun små avvik i prognosene fra enhetene og om usikkerhet knyttet til prognosen for inntektene skatt og konsesjonskraft samt for renteutgiftene. I økonomirapport 2/2019 var det større avvik i prognosene fra enhetene enn i rapport 1/2019. Hjemmebasert omsorg og Tjenesten for funksjonshemmede lå begge an til merforbruk i størrelsesorden kr 0,5 – 1,0 million. Samtidig rapporterte Alvdal barnehage, Alvdal barneskole og enhet Helse om et mindre forbruk i samme størrelsesorden totalt. Det ble rapportert om usikkerhet knyttet til skatt, konsesjonskraft og eiendomsskatt. Hjemmebasert omsorg ble tilført kr 550.000 i økt budsjetttramme. Dette ble finansiert ved at budsjetttrammen for Alvdal barnehage ble redusert tilsvarende. I tillegg til de to tertialrapportene ble det gjennomført en tredje rapportering med budsjettjustering i desember, både i driftsbudsjettet (fordeling av midler til enhetene avsatt til sentral pott i budsjett) og investeringsbudsjettet (påløpte kostnader knyttet til igangsatte prosjekter som ble finansiert med øremerkede fond eller inntekter fra andre prosesser).

Nødvendig omorganisering og økonomiske tiltak for Aukrustsenteret AS og opprettelsen av Aukrust AS der kommunen overtok eiendomsmassen og alle utgifter og ansvar for forvaltning, drift og vedlikehold (FDV) økte driftsomfanget til kommunen betydelig. Som ledd i dette overtok kommunen ansvaret for en lånegjeld i Aukrustsenteret AS pålydende kr 5,3 million. Til sammen tilførte Alvdal kommune kr 3.650.000 til selskapene Aukrust AS og Aukrustsenteret AS i 2019 hvorav 600.000 kr var ettergivelse av lån fra kommunen.

For første gang på mange år hadde kommunen negativt brutto driftsresultat og for andre år på rad var netto driftsresultat negativt. Brutto driftsresultat ble -2,4 mill. kr og netto driftsresultat -3,0 mill. kr. Resultatet på bunnlinja viser overskudd på 353.670 kr. Kommunen brukte i fjor mer av fondsmidler enn det ble satt av, hhv. 24,0 mill. kr og 20,1 mill. kr. Investeringene var forholdsvis mange i fjor, men de fleste med lav utgift. Totalt ble det investert for kr 5,5 mill. Av dette ble mye finansiert ved salget av Jonstad-bygget, tomter og traktor. Det ble ikke tatt opp lån i 2019. For første året på lenge ble lånegjelden redusert.

Utfordringer og muligheter

2019 skulle være et år preget av omstilling og tilpasning av driftsnivå. Til grunn lå prosess startet med en økonomisk analyse (KOSTRA) av kommunens økonomi, og kommunens drift og ressursinnsats på de ulike tjenesteområder i 2018. Det ble i prosessen lagt betydelig vekt på medvirkning. Prosessen resulterte gjennom budsjettarbeidet høsten 2018 i et driftsbudsjett for 2019 som beskrevet ovenfor, der det ikke ble avsatt penger til disposisjons fond men i stedet brukt av disposisjonsfond for å saldere driftsbudsjettet.

Med bakgrunn i økonomiske utfordringer i Tjenesten for funksjonshemmede og endring i brukermassen ble det en ikke ubetydelig overtallighet i kommunen. Det ble i første tertial 2019 gjennomført en stor

Årsberetning 2019 for Alvdal kommune

---

nedbemanningsprosess som følge av dette. Det medførte at 7,65 årsverk som berørte mange ansatte ble tatt bort. Rådmannen vil i særdeleshet berømme de som ble direkte berørt og mistet sine jobber. Men også organisasjonen, næringslivet og lokalsamfunnet.

Framlagte tall for årsregnskap 2019 viser tydelig at Alvdal kommune er i en økonomisk situasjon som ikke er bærekraftig og som det må gjøres strakstiltak for å snu. Det må arbeides raskt og konstruktivt for å sikre økte driftsmarginer for den kommunale driften. Dette er på ingen måte verken en enkel eller umulig oppgave. Det avhenger derimot av et handlekraftig samspill mellom administrasjonen og politisk nivå. Det må iverksettes tiltak ut fra en felles forståelse om at dette krever tøffe prioriteringer som må gjennomføres.

Samtidig er det viktig å ha med seg alt det positive som finnes. Dyktige ansatte med god kompetanse som legger ned en stor innsats i hele organisasjonen. Vi har en frivillig sektor som bidrar betydelig i Alvdalssamfunnet. Vi har et næringsliv som er i en flott utvikling og på et nivå som er unikt i vår region. Dette er grunnlaget for en positiv framtidig utvikling med tanke på nye arbeidsplasser, flere innbyggere og gode kommunale tjenester. Vi er et lokalsamfunn som på mange måter peker seg positivt ut og som både forskningsmiljøer og andre interesserte ser i. Når kommunen nå har investert betydelig i funksjoner og fasiliteter som er viktige for folks oppvekst og bomiljø, vil dette gi et helhetlig grunnlag for en positiv framtidig utvikling på mange områder. Det er økt interesse for boligbygging og realisering av etterlengtet hytteutbygging er på gang.

2019 har vært et år med mye fokus og bruk av administrative og politiske ressurser på Aukrust. Gjennomføring av ny organisering, snu den økonomiske situasjonen, samtidig som 100-årsmarkering i 2020 for Kjell Aukrust planlegges. Aukrust AS ble stiftet 13. februar 2019 der Alvdal kommune eier 50% av aksjene og Kari og Kjell Aukrust stiftelse resterende 50%. Aukrust AS skal fremme Kjell Aukrust som nasjonal kunstner og forfatter, hans tilhørighet til Alvdalsbygda og bygge Aukrust som merkevare. Aukrust AS med sine ansatte drifter og utvikler Huset Aukrust som er innholdet og tilbudet som gis ved Aukrustsenteret og Flåkllypatoppen. Aukrustsenteret AS er et heleid kommunalt selskap som eier, forvalter, drifter og vedlikeholder all bygningsmasse og eiendom ved senteret og Flåkllypatoppen. 2020 vil også bli et år preget med mye fokus og ressursbruk knyttet til Aukrust og jubileet.

Kommende arbeid med planstrategi blir viktig og vil være et verktøy for videre positiv utvikling av kommunen som organisasjon og samfunn.

I skrivende stund er Alvdal, som resten av verden, rammet av Covid-19 – pandemi. Dette er en alvorlig situasjon som vil utover å være svært krevende for kommunens drift i 2020 og innbyggere og næringsliv her og nå påvirke samfunnet framover i tid. Konsekvenser er pr. nå ukjent.

Oppsummering

21 juni 2018 vedtok kommunestyret Kommuneplanens samfunnsdel – Mot 2030. I planen ble det vedtatt en ny visjon for Alvdal kommune: «**Sammen for Alvdal!**»

Kommuneplanens samfunnsdel har to overordnede mål;

- *Det gode liv. Et robust og skapende miljø basert på variert næringsliv, kunnskap, kultur og idrett. Samt et tjenestetilbud som innbyggerne er fornøyd med.*
- *Bærekraft. Livskvalitet og livsgrunnlag skal deles mellom nålevende og framtidige generasjoner. En bærekraftig utvikling skal tilfredsstillе dagens behov uten å ødelegge framtidige generasjoners muligheter til å tilfredsstillе sine behov.*

Målene er basert på kommunens verdigrunnlag «**Respekt, Medvirkning og Lojalitet**».

Kommuneplanens samfunnsdel er kommunens øverste styringsdokument. I planen er det tatt utgangspunkt i et samlet utfordringsbilde for Alvdal kommune. Det vesentligste av bildet er generelt for de fleste av landets distriktskommuner, og omhandler utfordringer knyttet til fraflytting, endret demografisk sammensetning, etablering av arbeidsplasser og kampen om kompetanse.

Årsberetning 2019 for Alvdal kommune

Rådmannen mener det er viktig at kommuneplanens visjon og verdibegreper leses i forhold til utfordringsbilder og prosesser som gjennomføres. Alvdal kommune står ovenfor mange utfordringer, både eksterne og interne. Men det er ved å stå sammen at man som kommune er best rustet til å løse disse utfordringene, og snu det til muligheter.

Etikk

Alvdal kommune – kommunestyret, vedtok etiske retningslinjer for kommunen i sak 13/12. De etiske retningslinjene beskriver den etiske standarden som må etterleves av alle ansatte, tillitsvalgte og folkevalgte. Retningslinjene er ment som et supplement til lovverket som styrer kommunens virksomhet. De etiske retningslinjene blir systematisk gjennomgått med alle nytilsatte, som en viktig del av folkevalgtopplæringen etc. Det settes til enhver tid et sterkt fokus på retningslinjenes hovedmål: **«Det du til enhver tid gjør som tjenestemann i Alvdal kommune, skal alltid tåle offentlighetens lys».**

Diskriminering

I Alvdal kommune jobbes det kontinuerlig for å fremme formålet i diskrimineringsloven om etnisitet, diskriminerings- og tilgjengelighetsloven og diskrimineringsloven om seksuell orientering. Det er i henhold til lov oppnevnt et eget kommunalt utvalg, som har rolle som å være høringsinstans i relevante saker, som for eksempel budsjett og økonomiplanarbeid. Videre er det gjennomgående representasjon av utvalget i saker som omhandler større byggeprosjekter. Utvalget foretar også egne befaringer, og sender innspill til kommunens administrasjon i saker der tiltak bør utføres. Flyktningtjenesten har i tillegg jobbet målrettet med at kommunen skal fungere som språktreningsplass for nyankomne flyktninger som ledd i integreringsprogrammet.

Internkontroll

Alvdal kommunes benytter et digitalt internkontrollsystem kalt Compilo. I dette systemet er det en modul for avvik, og en modul for rutiner og retningslinjer. Systemet er bygd opp slik at det sikrer at ansatte gjør seg kjent med gjeldene rutiner som er lagt inn i systemet, samt at avviksmodule sikrer at avvik fra gjeldende lovverk eller retningslinjer faktisk blir behandlet og lukket. Systemet utarbeider rapporter som blant annet behandles i arbeidsmiljøutvalget. I tillegg foreligger det en rekke andre dokumentasjons – og kontrollsystemer. Innen pleie og omsorg benyttes CosDoc. Innen skole benyttes et eget system Visma Skole, der malen er felles for alle kommunene innen Tato – samarbeidet. Et digitalt internkontrollsystem (1310) er implementering innen skole. Skolene avgir årlig tilstandsrapport til kommunestyret, i tråd med utdanningsdirektoratets retningslinjer. I starten av hvert år, utarbeider rådmannens stab et overordnet årshjul, som skal sikre utførelse av lovpålagte oppgaver for kommunen i løpet av året, samt sikre oppfølging og gjennomføring av politiske vedtak. Det er utarbeidet rutine for rapportering på oppfølging av politiske vedtak til kommunestyret to ganger i året. All internkontroll utføres i tråd med det såkalte kvalitetshjulet, der utførelse av lovpålagte oppgaver kontinuerlig skal evalueres og forbedres, og at det foreligger en plan / oversikt for når dette skal gjøres. Det er også utarbeidet årshjul som sikrer internkontroll for vertskommunesamarbeidene etter kommunelovens bestemmelser.

Rådmann Erling Strålberg sa opp sin stilling med virkning fra 19. september 2019, etter å ha blitt tilsatt som ny rådmann i Tynset kommune. Assisterende rådmann ble konstituert fram til ansettelse som fast rådmann av kommunestyret 19. desember. Siste 4 måneder av 2019 manglet det som følge av dette en 100% ressurs i rådmannens ledergruppe.

Rådmannen vil avslutningsvis få takke alle kommunens ansatte og folkevalgte for året som gikk.

Alvdal, den 28.03.20

Per Arne Aaen
Rådmann

2. Alvdalssamfunnet

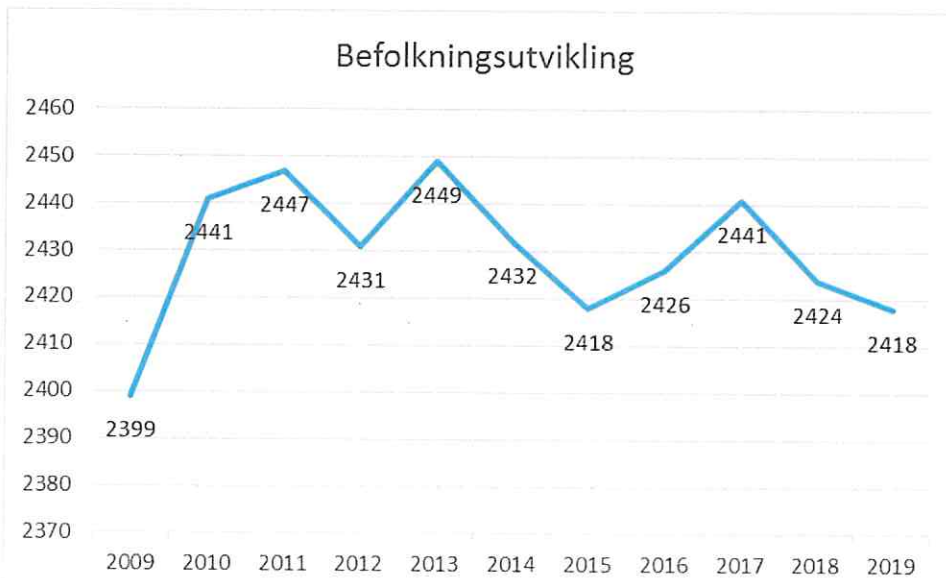
Alvdal kommunes visjoen er «*Sammen for Alvdal*»! Kommuneplanens samfunnsdel har to overordnede mål;

- *Det gode liv. Et robust og skapende miljø basert på variert næringsliv, kunnskap, kultur og idrett. Samt et tjenestetilbud som innbyggerne er fornøyd med.*
- *Bærekraft. Livskvalitet og livsgrunnlag skal deles mellom nålevende og framtidige generasjoner. En bærekraftig utvikling skal tilfredsstillе dagens behov uten å ødelegge framtidige generasjoners muligheter til å tilfredsstillе sine behov.*

Målene er basert på kommunens verdigrunnlag *Respekt, Medvirkning og Lojalitet*.

2.1.1 Befolkningsutvikling

Som statistikken viser er befolkningsutvikling i Alvdal stabil med noe mindre variasjon år for år. Fødselsoverskudd og nettotilflytting i 2009 løftet innbyggertallet opp igjen på et høyere nivå men noe variasjon år for år.

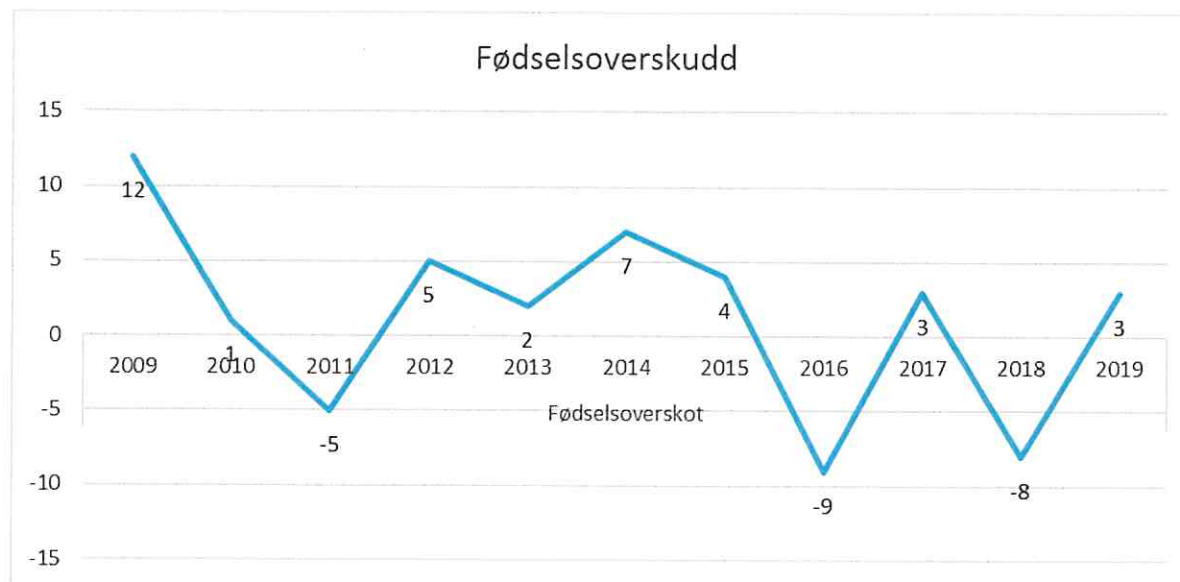

Befolkningsutvikling i Alvdal perioden 2009 – 2019.

2.1.2 Fødselsoverskudd

Fødselsoverskudd i Alvdal var i 2019 er 3 innbyggere.

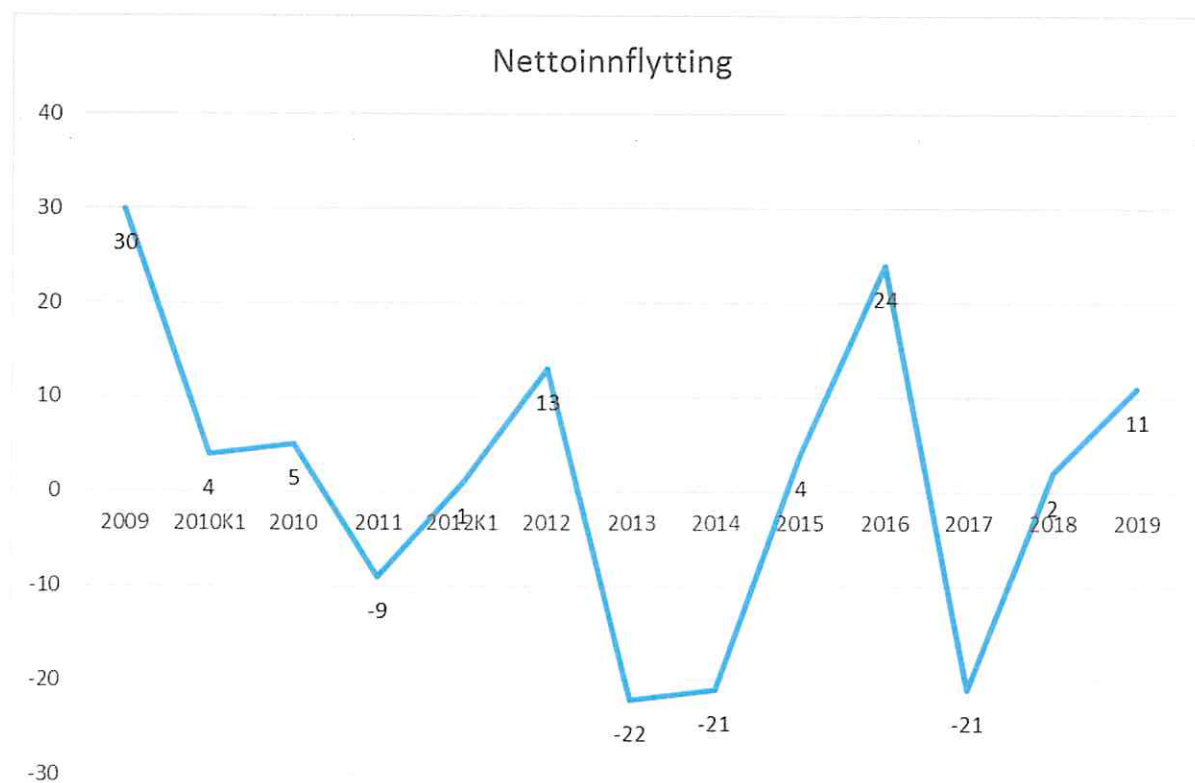
Årsberetning 2019 for Alvdal kommune

Fødselsoverskudd i Alvdal perioden 2009 – 2019

2.1.3 Nettoinnflytting

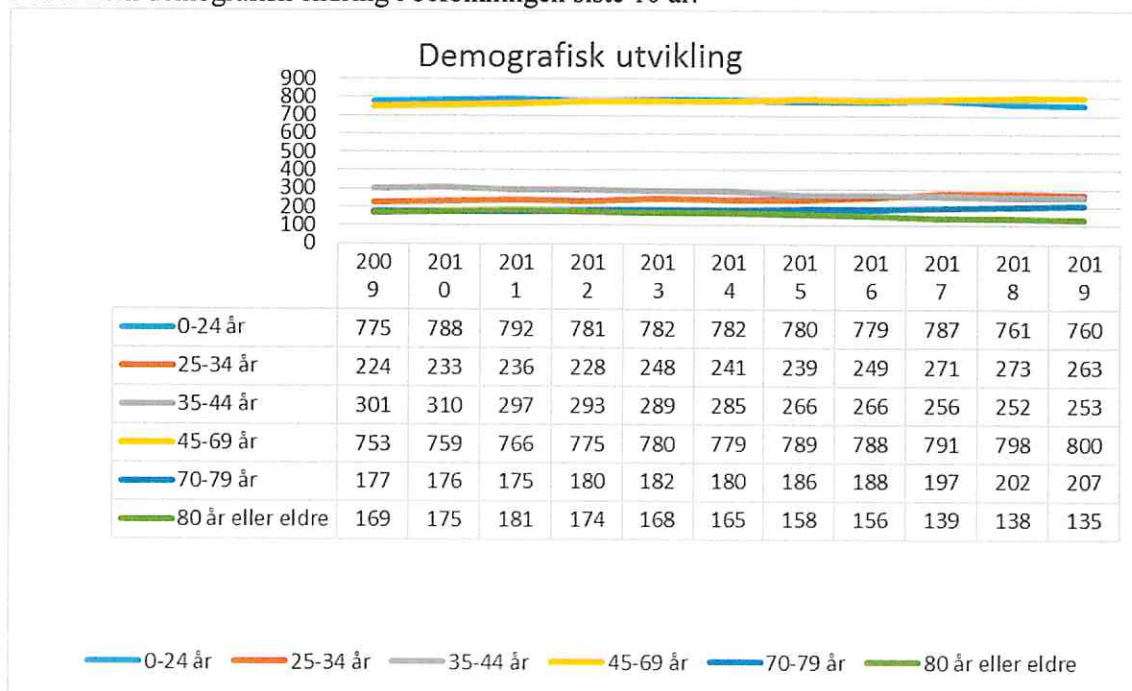
Nettoinnflytting i Alvdal i 2019 var 11 innbyggere.

Nettoinnflytting i Alvdal 2009 – 2019

2.1.4 Demografi

Det er liten demografisk endring i befolkningen siste 10 år.

2.1.5 Folkehelse

Resultater hentet fra folkehelseinstituttet's Folkehelseprofil 2019:

- Andelen barn (0-17 år) i kommunen er på nivå med landet som helhet.
- Andelen barn (0-17 år) som bor i husholdninger med lav inntekt, er ikke signifikant forskjellig fra landet som helhet. Lav husholdningsinntekt vil si at husholdningen har under 60 prosent av medianinntekten for husholdninger i Norge, og at brutto finanskapital er under 1G.
- Frafallet i videregående skole er ikke signifikant forskjellig fra landsnivået. Frafall er imidlertid en viktig folkehelseutfordring i hele landet. Klikk på indikator nummer 14 i folkehelsebarometeret for å se hvordan frafallet i kommunen varierer med foreldrenes utdanningsnivå.
- Andelen ungdomsskoleelever som oppgir at de er litt eller svært fornøyd med lokalmiljøet, er høyere enn landsnivået. Tallene er hentet fra Ungdata-undersøkelsen.
- Andelen gravide som røyker i begynnelsen av svangerskapet, er ikke signifikant forskjellig fra landet som helhet. På kommunenivå er det lite tilgjengelig informasjon om røyking. Gravides røykevaner kan imidlertid gi en pekepinn på hvordan kommunen ligger an når det gjelder røyking i den voksne befolkningen generelt.
- Det er utilstrekkelig tallgrunnlag for å vise statistikk på sosiale helseforskjeller i kommunen, målt som forskjell i forventet levealder mellom utdanningsgrupper.
- Andelen i aldersgruppen 15-29 år som har psykiske symptomer og lidelser, er lavere enn i landet som helhet, vurdert etter data fra fastlege og legevakt.

2.2 Samfunnsutvikling

Nytt flerbruksanlegg på Sjulhustunet med barneskole, idrettshall og kultursal ble tatt i bruk. Kommunestyret vedtok kommunesplanens samfunnsdel mot 2030 med ny visjon; *Sammen for Alvdal*.

2.2.1 Næringsutvikling

Sysselsettingsandelen i Alvdal er på 91,6 prosent målt på 2018 tall. Dette er antall personer etter arbeidssted i prosent av arbeidsstyrken i kommunen. Dette er på landsbasis rangert som nummer 19. *NHO's kommuneNM*.

Næringslivets hovedorganisasjon, NHO, rangerer kommunene etter attraktivitet og lokal vekstkraft basert på forhold ved næringsliv, arbeidsmarked, demografi, kompetanse og kommunal økonomi. I Innlandet fylke er Alvdal rangert som nr. 5 etter kommunene Hamar, Ringsaker, Lillehammer og Gjøvik. På landsbasis er Alvdal rangert som nr. 134. Rangeringen er basert på 2018-tall. *NHO's kommuneNM*.

2.2.2 Sysselsetting

Sysselsettingsandelen i Alvdal er på 89,3 prosent målt på 2017 tall. Dette er antall personer etter arbeidssted i prosent av arbeidstyrken. Dette er på landsbasis rangert som nummer 20.

Vekst i sysselsetting.

2017		2018	
Antall	Prosent	Antall	Prosent
+96	+7,64	+29	+2,14

Tabellen viser vekst i sysselsetting, antall arbeidsplasser fra 2016 til 2017 og fra 2017 til 2018.

Næringslivets hovedorganisasjon, NHO, rangerer kommunene etter attraktivitet og lokal vekstkraft basert på forhold ved næringsliv, arbeidsmarked, demografi, kompetanse og kommunal økonomi. I Innlandet fylke er Alvdal rangert som nr. 4 etter Mjøsbyene Hamar, Lillehammer og Gjøvik. På landsbasis er Alvdal rangert som nr. 93. Rangeringen er basert på 2017-tall.

2.3 Viktige hendelser i 2019

- Plassen barnehage flyttet til nye lokaler i «gamle» Plassen skole, lokalene og uteområdet har med enkle midler og stor innsats fra ansatte og brukerrepresentanter blitt meget bra.
- Det tas avgjørelser om etterbruk for deler av Steigen skole, nye lokaler for Frivilligsentral, Aktivitetssenteret og ungdomsklubben.
- Rally Tron arrangeres for første gang. En suksess som viser potensiale for videre drift og utvikling.
- Livestock arrangeres for 13. gang, med Kalvstock på Storsteigen for første gang. Arrangementet setter nye besøksrekorder.
- Hemat på Vulkan i Oslo, et samarbeid etter initiativ fra Livestock med regionrådet, kommuner og næringslivet. En stor suksess med mye besøkende og god stemning.
- Norsk Mandelpotetfestival arrangeres for 21. gang på Storsteigen. Ny publikumssuksess.
- Solan Gundersen Vinterleker arrangeres for 21. gang, sportslig og arrangementsmessig stor suksess.

Årsberetning 2019 for Alvdal kommune

- Junior NM på ski arrangeres sammen med idrettslagene Tynset og Fåset på Savalen skiarena, sportslig og arrangementsmessig stor suksess.
- NM i gjeterhund, sportslig og arrangementsmessig stor suksess.
- Åpning av Tronfjell arena, ny kunstgrasbane på Steimoegga.
- Formell åpning av ny ridehall, ved Kronprinsesse Martha Louise.
- Det jobbes med videreutvikling av Opplev Alvdal, stor innsats fra ildsjeler i næringslivet og frivilligheten.
- Første utgav av «Du skal høre mye» - næringslivspub arrangeres, et samarbeid mellom Opplev Alvdal og Alvdal kommune.
- Reguleringsplan for utvikling på toppen av Tron vedtatt.
- Tronfjell Opplevelser fullfinansierer bygging av nytt utkikkspunkt, stinett og gapahuker på toppen av Tron.
- Det vedtas kommunal finansiering som sikrer full utbygging av bredbånd til faste husstander i Alvdal kommune.
- Planlegging av 100-årsjubileum Kjell Aukrust i 2020 starter. Komite velges og penger bevilges.
- Erling Straalberg slutter som rådmann i Alvdal etter å ha vært i stillingen siden august 2008. Assisterende rådmann Per Arne Aaen konstitueres som rådmann og blir i desember ansatt fast i stillingen.
- Erling Straalberg slutter som rådmann i Alvdal etter å ha vært i stillingen siden august 2008. Assisterende rådmann Per Arne Aaen konstitueres som rådmann og blir i desember ansatt fast i stillingen.

Listen er ikke uttømmende!

2.4 Planarbeid

Vedtatte planer i 2019:

- Reguleringsplan Solhellinga boligfelt, vedtatt 25.04.19.
- Reguleringsplan Breddetvidelse av RV 3 Rendalen grense – Alvdal Skurlag, vedtatt 23.05.19.
- Reguleringsplan FV. 29 Einunna bru med tilstøtende veg, vedtatt 20.06.19.
- Reguleringsplan for utkikkspunkt Tronfjelltoppen, vedtatt 05.09.19.
- Kommunedelplan for Trafikksikkerhet 2019-2024, vedtatt 24.10.19.

Planer under arbeid i 2019:

- Reguleringsplan Steia vest m/omkringliggende areal.
- Reguleringsplan Steimosletta.
- Reguleringsplan for boligbebyggelse (BB2) og fritidsbebyggelse (S2).
- Strategisk Oppvekstplan
- Boligsosial handlingsplan
- Arbeidsgiverpolitikk

2.5 Klima og miljø

2019 har vært et år med flere endringer som påvirker klima og miljø. Som nevnt i årsberetningen for 2018 er det jobbet videre med å få flere av de større byggene over på fjernvarme. Dette ut i fra flere grunner, både økonomiske og miljømessige i forhold til forbud mot fyring med fossilt brensel. Det er derfor inngått avtale med Alvdal Biovarme om levering av fjernvarme til Sjulhustunet, ungdomsskolen og svømmehall. Ungdomsskole og Sjulhustunet er nå innkoblet og fyres av fjernvarme. Pr. 31.12.19 er følgende kommunale

Årsberetning 2019 for Alvdal kommune

---

bygg koblet til fjernvarme: Nyborg, Steigen skole, Nye Øwretun barnehage, Solsida, aldersboliger i Doktorbakken, Solgløtt, Solbakken, Aukrustsenteret, Brannstasjon, Ungdomsskole og Sjulhustunet. Siden forbudet mot oppvarming med fossilt brensel trådte i kraft fra 01.01.2020, har vi høsten 2019 konvertert Plassen barnehage over fossilt til bio-fyringsolje. Dette vil da bli brukt på samme måte som tidligere, med å bruke oljekjel på vinteren og el-kjel på sommeren. Kommunale boliger som Gjelen 7 og Müllergata 17 er endret til ren elektrisk oppvarming i stedet for fossil fyringsolje.

Vi har et høyt fokus i hverdagen på å redusere energiforbruket på kommunale anlegg. Dette uten at det skal kunne gå ut over brukerne av bygget. Ved å minimere tiden ventilasjonen går ser en at dette gir positive utslag på energiforbruket, samme resultatet får en ved å redusere temperaturen i enkelte områder. Likevel vil det være vanskelig å sammenligne ett år med ett annet, dette ut i fra at utetemperaturen vil være variabel fra år til år. I 2019 er også bruken av en del av byggene endret. Det er ikke utført større endringer byggeteknisk i 2019 som påvirker klima og miljø.

Analysefasen fra EPC- prosjektet som ble avsluttet i 2016, brukes som grunnlag for drift og vedlikehold av de kommunale bygningene. Det gjennomføres mindre ENØK-tiltak fortløpende i forbindelse med vedlikehold og oppgradering av kommunale bygg.

For øvrig er klima og miljø et grunnleggende element i utarbeidelse av alle kommunale planer.

Kommuneplanens Samfunnsdel vedtatt 21.06.2018 gir retninger og sier blant annet;

- Avgjørelser og valg som har betydning for hvordan natur og ressursgrunnlaget i Alvdal forvaltes, skal baseres på langsiktighet, helhetstenkning og kunnskap, herunder miljø- og klimahensyn.
- Det skal legges til rette for en miljøvennlig hverdag.
- Bærekraft er ett av to hovedmål i kommuneplanen.

3. Politisk organisering

Politisk ledelse

Ordfører:	Mona Murud (Sp)
Varaordfører:	Leif Langodden (Sp)
Formannskapet:	Johnny Hagen (Ap)
	Ole Arne Sandli (Ap)
	Anne Therese Vanem (MDG)
	Arne Dagfinn Øynes (Krf)
	Tirill Langleite (H)

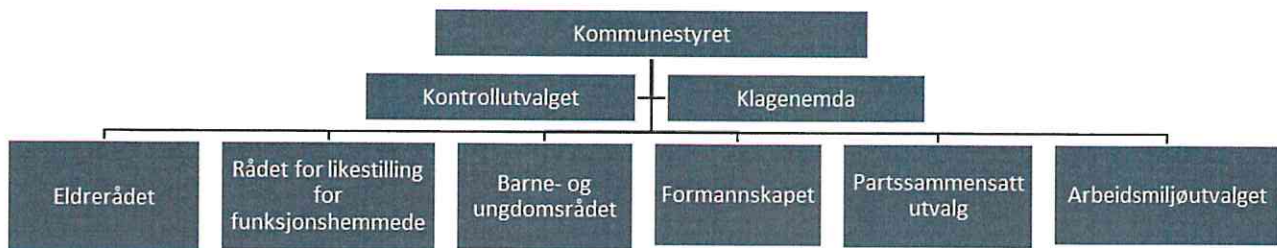
Medlemmer i kommunestyret:

Johnny Hagen (Ap), Marita B. Gjersvold (Ap), Martin Åsheim Hagen (Ap), Ole Arne Sandli (Ap), Olov Grøtting (Sp), Mona Murud (Sp), Leif Langodden (Sp), Britt Guri Nordtun (Sp), Arne Nytrøen Solvang (Sp), Helen Margrethe Schjelderup (Sp), Tor Eggestad (Sp), Tirill M. Langeite (H), Jan Sagplass (H), Simen Steigen (H), Ingvar Martin Brohaug (H), Arne Dagfinn Øynes (Krf), Anne T. Vanem (MDG).

Formannskapet har rolle som fast utvalg for plansaker. Talsperson for barn og unge møter i relevante saker. Talsperson er enhetsleder kultur.

Årsberetning 2019 for Alvdal kommune

Politisk organisering

Politisk møteaktivitet

Tabellen viser antall møter og saker i politiske utvalg de siste årene. Antall saker står i parentes.

Utvalg	2016	2017	2018	2019
Kommunestyret	13 (114)	11 (82)	11 (67)	11 (97)
Formannskapet	12 (64)	13 (52)	13 (44)	15 (66)
Partssammensatt utvalg/ Administrasjonsutvalget	3 (6)	3 (3)	5 (5)	4 (5)
Fast utvalg for plansaker	4 (8)	-----	-----	-
Eldrerådet	4	5	3	2
Kontrollutvalget	5 (38)	5 (37)	5 (35)	5 (35)
Arbeidsmiljøutvalget	6 (21)	3 (10)	5 (15)	10 (25)
Rådet for funksjonshem.	4	4	2	2
Barne- og ungdomsrådet			3	2

4. Administrasjonen

Alvdal kommune er organisert som en 2-nivå modell der enhetsledere rapporterer direkte til rådmannen. Rådmannen er øverste administrasjonssjef. Organisasjonen består av 12 enheter ved årets slutt.

4.1 Ledelse og organisering

Rådmannen har det overordnede ansvar for den administrative ledelse av organisasjonen. Assisterende rådmann og leder av servicekontoret er rådmannens stedfortreder.

Alvdal kommune var ved utgangen av 2019 organisert med totalt 12 enheter. Kapittel 5.12 viser oversikt på ulike interkommunale samarbeid.

4.2 Personalet

I høsten 2018 ble det startet en nedbemanningsprosess etter overtallighet i enhet Tjenesten for funksjonshemmede. Bakgrunnen var endrede behov hos tjenestemottakere og brukere som flyttet fra kommunen. Nedbemanningsbehovet ble beregnet til 7,46 årsverk. Etter drøfting med tillitsvalgte ble det besluttet å se hele organisasjonen Alvdal kommune under ett. Grappa ufaglærte ble direkte berørt. Effekten av denne nedbemanningsprosessen hadde for de flestes vedkommende virkning fra og med 1.april 2019.

Likestilling

Kommunens virksomheter har i dag en kvinneandel på 81 %, mot 81% i 2018. Ved tilsetninger legges det vekt på formell kompetanse, tidligere yrkeserfaring og personlige egenskaper. Dersom søkere stiller likt etter vurdering av disse kravene forsøker man å ansette kvinne/mann etter behovet i den enkelte enhet. Det er ikke forskjell på lønn for kvinner og menn i sammenlignbare stillinger.

Ansatte fordelt på heltid/deltid og kjønn

	Kvinner				Menn			
	Antall		Prosent		Antall		Prosent	
	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019
Heltid	95	95	30	33	34	35	48	42
Deltid	150	137	70	67	25	20	52	58

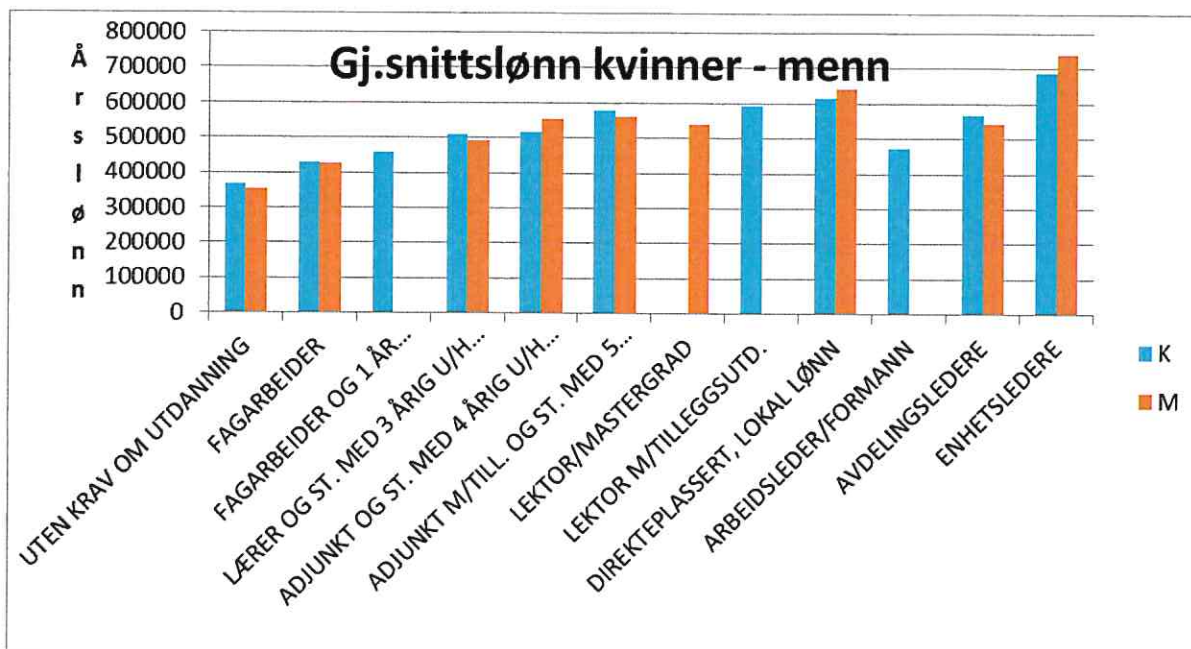
Hovedtyngden av deltidsstillinger finner vi innenfor helse- og omsorgsyrkene.

Heltid – deltid

I en kartlegging gjort i Alvdal kommune i mars 2018 viste at av de 85 som svarte på kartleggingen, hadde halvparten av de ansatte ønske om større/hel stilling.

Tilsvarende ønsket halvparten av de som svarte på kartleggingen at de hadde den stillingsstørrelsen de ønsket. Majoriteten i begge grupper er kvinner. På etterjulsvinteren 2019 ble det etablert et prosjekt for å jobbe frem heltidskultur i løpet av den neste fire-årsperioden. For å få drahjelp i dette arbeidet er kommunen en del av et læringsnettverk i regi av KS Innlandet: «Attraktive arbeidsgivere».

Gjennomsnittlig lønn kvinner - menn

Ansatte

	2019	2018
Totalt antall inkl. vikarer engasjement, lærlinger, tilkallingsvikarer	355 personer/241 årsverk	357 personer/257 årsverk
Fast ansatte	274 personer/215 årsverk	286 personer/218 årsverk

Alderssammensetning blant ansatte

Alder	Antall	Årsverk
00-19 år	6	0,30
20-29 år	63	18
30-39 år	80	53
40-49 år	78	52
50-59 år	97	71,5
60-69 år	43	29,2
70 -	4	0,07

Kompetansehevedende tiltak

Oppvekst:

«Kompetanse for kvalitet» er videreført i 2019, der lærere fra både barneskole og ungdomsskole er i kompetansegivende videreutdanning.

En lærer er under utdanning til logoped.

En fagarbeider startet på bachelorutdanning til barnehagelærer høsten 2019.

En assistent fullførte fagbrevet som barne- og ungdomsarbeider.

Helse og omsorg:

To sykepleiere tar videreutdanning innenfor eldreomsorg med vekt på psykisk helse, dette avsluttes våren 2020.

En sykepleier startet videreutdanning innen palliativ omsorg høsten 2019.

En ansatt ble ferdig med sin bachelor i vernepleie høsten 2019.

En ansatt blir ferdig med sin bachelor i vernepleie våren 2021. hvis alt går etter planen.

Årsberetning 2019 for Alvdal kommune

Alle høgskolekursene er samlingsbasert; dvs dette er utdanning de ansatte går på ved siden av jobb.

Med økende tilbud på nettbaserte studier og korte emnebaserte kurs er mulighetene for kompetanseheving store: Flere enheter har tatt i bruk systematisk kompetanseheving via rene nettkurs.

Ansatte i alle enheter er i løpet av året med i ulike faglige nettverk, særlig innenfor FARTT-kommunene.

Ledelsen:

Våren 2019 var deler av ledelsen med i et regionalt lederutviklingsprogram i regi av TIMBR. Dette programmet var en oppfølging av de likelydende vedtakene FART-kommunene gjorde; der de ønsket å fortsette som selvstendige kommuner, men ønsket å se på muligheter for å utvikle mer interkommunalt samarbeid for å styrke

Lærlinger

	1.års lærling	2.årslærling	Fagbrev
Helsearbeiderfaget	1	2	0
Institusjonskokkfaget			1
Barne- og ungdomsarbeiderfaget	2	2	2
Kontor- og administrasjonsfaget	1	0	0

Medarbeiderundersøkelsen 10-faktor

Medarbeiderundersøkelse 10-faktor ble gjennomført for andre gang høsten 2018. Svarprosenten økte fra 76 i 2017 til 79% i 2018. Pga en stor nedbemanningsprosess som berørte flere enheter i kommunen høsten 2018, ble det ikke satt trykk på oppfølging av resultatene før i begynnelsen av januar 2019.

Alvdal kommune har mange små enheter, noe som gjør resultatene for noen av dem svært gjennomslagskraftige. Dette er bakgrunnen for at resultatet på undersøkelsen blir offentliggjort på kommunenivå.

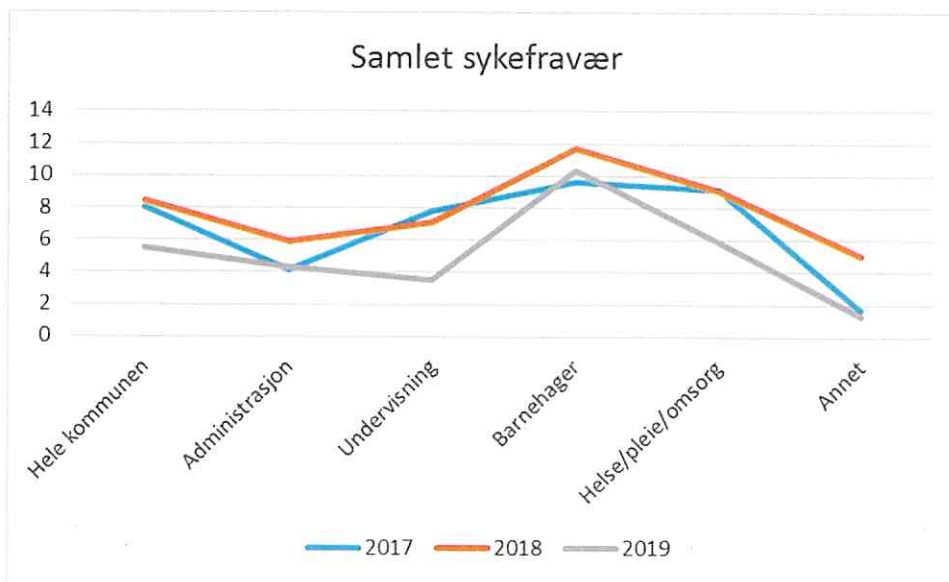
ALVDAL KOMMUNE					
Faktor	Navn	Alvdal kommune 2017	Landssnitt kommune 2017	Alvdal kommune 2018	Landssnitt kommune 2018
Faktor 1	Indre motivasjon	4,3	4,2	4,4	4,3
Faktor 2	Mestringstro	4,3	4,3	4,3	4,3
Faktor 3	Autonomi	4,2	4,3	4,3	4,2
Faktor 4	Bruk av kompetanse	4,3	4,2	4,3	4,2
Faktor 5	Mestringsorientert ledelse	3,9	3,9	4,1	3,9
Faktor 6	Rolleklarhet	4,3	4,2	4,4	4,3
Faktor 7	Relevant kompetanseutvikling	3,8	3,7	3,9	3,7
Faktor 8	Fleksibilitetsvilje	4,5	4,4	4,6	4,5
Faktor 9	Mestringsklima	4,2	4,1	4,3	4,1
Faktor 10	Prososial motivasjon	4,7	4,6	4,8	4,7

Årsberetning 2019 for Alvdal kommune

Fig. Medarbeiderundersøkelsen 10-faktor. Resultatene for 2017 og 2018 sett opp mot snittet for kommunene i Norge.

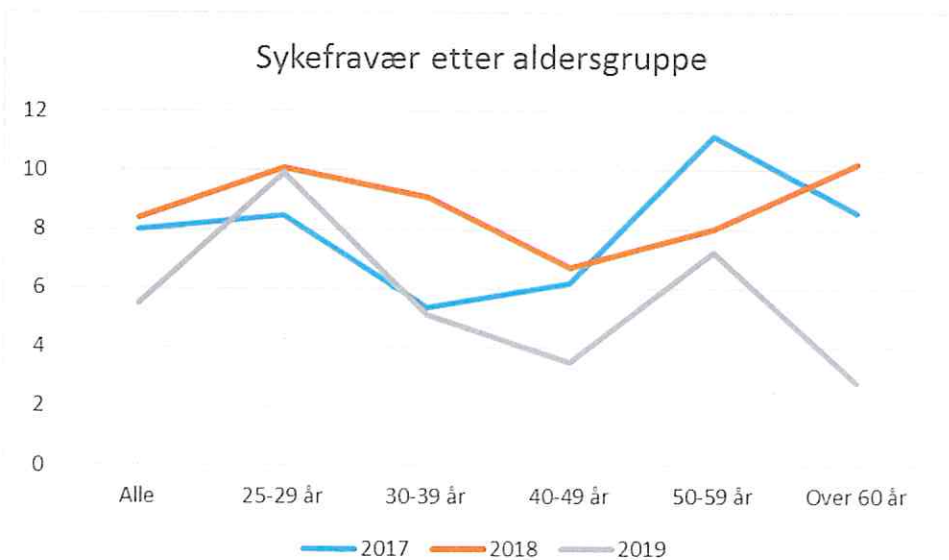
Fravær

Samlet sykefravær de siste 3 årene. Som statistikken viser er sykefraværet stabilt med variasjoner mellom ulike sektorer. Barnehage har høyest sykefravær siste tre år, barnehage sammen med skole, pleie og omsorg er de store sektorområdene med mange ansatte noe som drar opp det samlede sykefraværet for hele kommunen.

Kilde PAI/KS

Sykefravær fordelt på sektorer siste 3 år.

Kilde PAI/KS

Samlet sykefravær fordelt på aldersgrupper siste 3 år

Årsberetning 2019 for Alvdal kommune

Arbeidsgiverpolitikk

En prosjektgruppe har i 2019 vært med i et av KS-nettverk for å utvikle en arbeidsgiverpolitikk for Alvdal kommune. Prosjektgruppen har vært satt sammen av tillitsvalgte/verneombud og ledere. Dokumentet er blitt til i en prosess med bred involvering av alle ansatte via de arenaene en har for samarbeid. Dokumentet legges frem til politisk behandling våren 2020.

5. Enhetene

5.1 Organisasjon- og serviceenheten

Enhetens virkeområde og antall årsverk og ansatte

Enhetens virkeområde dekker stabsfunksjoner som økonomi, personal, sak/arkiv, informasjon, servicetorg, IKT og næringsarbeid. Ass.rådman er enhetsleder.

	2019	2018	2017
Antall ansatte	11	13	12
Antall årsverk	11,6	11,9	10,7
Antall heltidsansatte	11	11	9
Antall deltidsansatte	1	2	4

Kommentarer: Enheten leier ut 1,5 årsverk IKT-kompetanse til IKT Fjellregionen IKS (FARTT).

Økonomi

Beløpene er i hele 1.000 kr.

	Regnskap 2019	Budsjett 2019	Avvik i kr	Avvik i %	Regnskap 2018	Regnskap 2017
Utgifter	18.020	17.232	-788	- 4,6	16.639	13.687
Inntekter	4.542	3.500	1.042	30,0	2.729	1.331
Netto utgift	13.478	13.732	254	1,8	13.910	12.355

Kommentarer:

Enheten kom ut med et mindreforbruk på 254.000 kr. Utgiftene ble 788.000 høyere enn budsjettet, mens inntektene ble 1.042.000 høyere enn budsjettet.

Utgiftene:

Lønnsutgiftene ble 125.000 kr høyere enn budsjettet. Dette gjelder lønn til ekstrahjelp og overtid som det ikke var budsjettet med. Merutgiftene lønn er finansiert med merinntekt fra NAV for refusjon av sjukelønn og fødselspenger. Andre utgifter enn lønn ble 456.000 kr høyere enn budsjettet. Av dette gjelder 260.000 kr kjøp av konsulenttjenester av diverse årsaker. Alle merutgiftene er finansiert av merinntekter.

Inntektene:

Av merinntektene på 1.042.000 kr gjelder 319.000 kr fordeling av utgifter til sjølkostområdene vann, avløp og renovasjon utover 154.000 kr som var budsjettet. 427.000 kr av merinntektene er refusjoner og tilskudd. Av dette er 207.000 kr ikke brukt i 2019 og er dermed avsatt til bundne fond for bruk senere.

Tjenestene i 2019

Det er tatt i bruk ny WEB-portal, kommunens hjemmeside. Denne er fortsatt under forbedring og utvikling hva gjelder innhold og tekniske løsninger. Det jobbes med mål om å utvikle gode heldigitale løsninger 24/7. Det jobbes videre med muligheter i økonomisystemet for å ta ut rasjonaliseringsgevinster i tjenesteproduksjonen. Det ble gjennomført et LEAN-prosjekt på dette området i 2019. Resultat av dette er bla at postmottak skanner inngående fakturaer som legges over til økonomi, dette frigjør litt ressurs på økonomi. Det jobbes kontinuerlig med omstilling internt på enheten, samtidig som Servicekontoret bistår andre enheter i tilsvarende prosesser.

Personalmedarbeidere i enheten har jobbet mye med oppfølging av ledere og andre i enhetene. Etter naturlig avgang i enheten ble arbeidsoppgaver fordelt på andre ansatte i enheten i henhold til økonomiplanen.

Årsberetning 2019 for Alvdal kommune

Enheten har brukt mye ressurser på oppfølging, utvikling og koordinering av hele organisasjonen. Sett under ett mener en dette er riktig og viktig ressursbruk. Det er brukt mye ressurser på ulike planarbeid og jobbing med samfunns- og næringsutvikling.

Enhetsleder ble konstituert som rådmann i september 2019 og fast ansatt som rådmann i desember. Fra september ble enhetsleder helse konstituert som ass. rådmann. Oppgavene for enhetsleder serviceenheten ble lagt til konstituert ass. rådmann ut året og senere forlenget inn i 2020. Stillingen som ass. rådmann er ikke lyst enda.

Serviceenheten ansatte fra høsten lærling i kontor- og administrasjonsfaget. Dette er en to-årskontrakt med avleggelse av fagprøve våren 2021. Fagleder i serviceenheten har ansvar for oppfølging av lærling i tillegg til ordinære arbeidsoppgaver.

To av de ansatte i enheten hadde ansvaret for gjennomføringen av kommune- og fylkestingsvalget i september.

5.2 Flyktningtjenesten

Enhetens virkeområde og antall årsverk og ansatte

Enheten jobber etter introduksjonsloven. Den har tre mål:

- Gi grunnleggende ferdigheter i norsk
- Gi grunnleggende innsikt i norsk samfunnsliv
- Forberedelse til yrkeslivet

Formålet er å styrke nyankomne innvandreres mulighet for deltakelse i yrkes- og samfunnslivet. Dette skal skje gjennom deltagelse i introduksjonsprogrammet som er et opplæringsløp som i omfang skal gjennomføres på to år, eller som ved særlige grunner kan utvides til tre år. Programmet skal fylle et ordinært arbeidsår i antall timer. Enheten følger opp flyktninger etter avsluttet Introduksjonsprogram ved behov.

	2019	2018	2017
Antall ansatte	3	3	4
Antall årsverk	2,6	2,6	3,2
Antall heltidsansatte	2	2	2
Antall deltidsansatte	1	1	2

Økonomi

Beløpene er i hele 1.000 kr.

	Regnskap 2019	Budsjett 2019	Avvik i kr	Regnskap 2018	Regnskap 2017
Utgifter	7.872	7.170	-702	10.049	10.247
Inntekter	7.872	7.170	702	9.278	10.247
Netto utgift	0	0	0	771	0

Kommentarer:

Beløpene over inneholder utgifter og inntekter både til introduksjonsordningen og voksenopplæringen. For sistnevnte er Tynset kommune vertskommune og Alvdal betaler sin andel av utgiftene der. Både introduksjonsordningen og voksenopplæringen er i sin helhet finansiert med midler fra staten. Utgiftene til voksenopplæring gikk ned fra 3,1 mill. kr i 2018 til 1,9 mill. kr i 2019. Utgiftene til introduksjonsstønad gikk ned fra 4,0 mill. kr i 2018 til 2,7 mill. kr i 2019. Reduksjonene i utgifter skyldes at det ble bosatt færre flyktninger i 2019 enn antall flyktninger som ble ferdig med introduksjonsprogrammet.

Tjenestene i 2019

- I løpet av 2019 har kommunen tatt imot 9 flyktninger. Det har blitt bosatt to barnefamilier fra asylmottak og en person på familiegjenforening. Den ene bosatte familien forventet barneførelse i 1. kvartal 2020. Barn av bosatte, født innen 6 mnd. etter bosetting omfanget av tilskuddsordningen. Så i realiteten har vi til sammen bosatt 10 personer i 2019. Det er 5 voksne og 5 barn.
- Kommunen får integreringstilskudd fra Staten for å bosette flyktninger i 5 år etter bestemte satser, som gradvis reduseres fra 190.500 kr for år 1 til 72.000 kr for år 5 (satser i 2019). Hvis flyktningene velger å

Årsberetning 2019 for Alvdal kommune

---

flytte fra kommunen i løpet av den perioden mister kommunen tilskuddet for samme år. Normale årsaker til flytting er overgang til videregående skole eller jobbtilbud i andre kommuner. Det jobbes målrettet med integrering med tanke om at flyktningene skal bli boende i Alvdal kommune på sikt eller kommer tilbake etter fullført videregående skole eller annen utdanning.

- Lovendringer åpnet for at bosatte kunne fortsette på introduksjonsprogram selv om de var elever ved videregående skole. I tillegg ble individuelle målsetninger vektlagt for å tilby tredje år på introduksjonsprogrammet hvis ikke målsetting var nådd. Det betyr at flere får introduksjonsprogram for tredje året.
- Totalt har det vært 22 deltakere på introduksjonsprogrammet i 2019. Av disse ble 6 ferdige i løpet av 2019. Alle deltakere ble avsluttet til videre utdanning. 3 av de startet eller fortsatte på grunnskole og 3 er på videregående skole.
- 8 av deltakerne på introduksjonsprogram i 2019 hadde vedtak om utvidet program for 3. året. Fra høsten ble det 4 igjen med slikt vedtak.
- Grunnskoleopplæring reguleres av loven og for voksne i Alvdal kommune organisert via interkommunalt samarbeid. Kostnad for grunnskoleopplæring for voksne må dekkes av kommunen og inngår ikke i grunntilskuddet og persontilskuddet fra Staten som i sin helhet overføres til Voksenopplæringscenter på Tynset. 4 av deltakerne på introduksjonsprogram hadde vedtak om grunnskoleopplæring fordelt på 2 og 2 med tilbud på voksenopplæringen og videregående skole på Tynset.
- Flyktningtjenesten har i 2019 samarbeid med frivillige:
  - Pinsemenighet om kafe Velkommen hver 2. lørdag og juleavslutning.
  - Frivillighetssentralen
  - Rotary klubben
  - Turforening onsdagsturen og ski kurs
  - Alvdal idrettslag
- Vi jobber kontinuerlig med å utvikle enheten i forhold til rutiner og arbeidsoppgaver for en god integrering. Fokuset er på tverrfaglig samarbeid internt i kommunen mellom forskjellige tjenester, kompetanseheving og samarbeid med frivillige organisasjoner (integrering i hver dag).
- Nye bosettinger forutsetter et velfungerende leiemarked og at kommunen har egne boliger som er tilpasset behov og størrelse. Dette har vært utfordrende i 2019 i likhet med enkelte tidligere år. Allikevel har vi takket ja til alle forespørsler fra IMDI til nye bosettinger og kommunen klarte å finne egnede boliger for nyankomne flyktninger.
- På tanke om integrering, bedre boevne og kommunens økonomi, jobber enheten for å redusere og på sikt erstatte framleide boliger av kommunen mot at flyktningene leier boliger direkte fra utleier. 3 av fremleiekontraktene ble avsluttet i 2019.
- Det ble startet arbeid med å bistå kvalifiserte flyktninger å skaffe seg egen bolig ved å ta i bruk statlige og kommunale virkemidler.

5.3 Alvdal barnehage

Enhetens virkeområde og antall årsverk og ansatte

Det er lovbestemt at alle barn i alderen 1-5 år ved søknad har rett til plass i enten kommunal eller privat barnehage, fortrinnsvis i det omfang som foreldrene ønsker. Kommunene har ansvaret for at denne lovbestemmelsen oppfylles.

Alvdal barnehage består av Plassen barnehage og Øwretun barnehage. I Alvdal er det 1 privat barnehage, Sivil-Saras Eventyrbarnehage. Ved tildeling av plasser er det samordnet opptak for de to kommunale og den private barnehagen. Kommunen ved enhetsleder har et nært samarbeid med Sivil-Saras Eventyrbarnehage gjennom året. Alvdal kommune samarbeider med Rendalen og Folldal om å føre tilsyn i barnehagene i Folldal, Rendalen og Alvdal. Det er enhetsleder barnehage som representerer Alvdal kommune i tilsynsorganet.

	2019	2018	2017
Antall ansatte	36	35	38
Antall årsverk	30,6	29,55	31,8
Andel heltidsansatte	56%	46 %	34 %
Andel deltidsansatte	44%	54 %	66 %

Kommentarer:

Antall ansatte 2019 har tatt utgangspunkt i ansatte på jobb, ikke de som er i svangerskapspermisjon og andre permisjoner over lengere tid. Det er kun satt inn vikar i deler av stillingene da det ikke har vært behov. I tillegg har det vært 4 lærlinger tilknyttet enheten i 2019, samt 1 person i arbeidstrening og 1 person har hatt språktreningsplass. Når det gjelder antall deltidsansatte så er dette i hovedsak «frivillig» deltid.

Økonomi

Beløpene er i hele 1.000 kr.

	Regnskap 2019	Budsjett 2019	Avvik i kr	Avvik i %	Regnskap 2018	Regnskap 2017
Utgifter	22.357	22.129	-228	-1,0	22.988	20.485
Inntekter	6.059	5.588	471	8,4	6.189	6.398
Netto utgift	16.298	16.541	243	1,5	16.799	14.087

Kommentarer:

Enheten kom ut med et mindreforbruk på 243.000 kr. Den opprinnelige budsjetttramme var 16.450.000 kr. Enheten fikk denne redusert med 550.000 kr ved behandlingen av økonomirapport 2/19, fordi en annen enhet meldte om 550.000 kr i merforbruk, mens Alvdal barnehage lå an til et mindreforbruk på 600.000 kr. Det ble tilført 205.000 kr i økt budsjetttramme for lønnsoppgjørene og 170.000 kr fra felles pott til lønn lærlinger.

Utgiftene:

De totale utgiftene ble 228.000 høyere enn budsjettet. De totale lønnsutgiftene med fratrukk for refusjonen for sjukepengene og fødselspenge viser en netto mindregift på 200.000 kr.

Øvrige utgifter ble 80.000 kr lavere enn budsjettet. Tilskuddet til den private barnehagen Sivil-Saras Eventyrbarnehage ble som budsjettet, dvs. 2,1 mill. kr. Sivil-Saras hadde 11 barn i 2019, hvorav ingen barn bosatt i Tynset kommune.

Inntektene:

Inntektene ble 471.000 høyere enn budsjettet. Refusjonen fra NAV for sjukelønn og fødselspenge ble 775.000 kr høyere enn budsjettet. Foreldrebetalingen må ses i sammenheng med utgiftsposten «Moderasjon på foreldrebetalingen». Avviket her ble 10.000 kr mellom budsjett og regnskap. Refusjonen fra Staten ble 215.000 kr høyere enn budsjettet. Dette gjelder bl.a. refusjon vedr. lønn til lærlinger. Det var budsjettet å bruke 500.000 av fondsmidler for å finansiere drifta. Kun 200.000 kr av disse ble brukt da det ved årets slutt viste seg at enheten ville komme ut med et mindreforbruk.

Årsberetning 2019 for Alvdal kommune

Tjenestene i 2019

- Barnehagene er med i FOU prosjektet, Kultur for læring, ny kartlegging ble gjennomført høsten 2019. Alvdal har høy svarprosent fra alle respondenter, resultatene forelå januar 2020, og en kan se en positiv utvikling fra forrige undersøkelse, spesielt på området som omhandler relasjoner har Alvdal barnehage hatt en positiv utvikling.
- Bemanning: Det er andre året uten bruk av tilkallingsvikar. Det er stadig et utfordrende tema som drøftes jevnlig. Det er krevende for ansatte, men i sum så ser det ut til at dette er kvalitetsmessig en bedre arbeidsmåte enn å bruke vikarer.
- Antall barn.:

Tall for sammenligning 2 halvår 2016, 2017, 2018 og 2019:

	2.halvår 2016	2.halvår 2017	2.halvår 2018	2.halvår 2019
Antall barn i Plassen barnehage	56	57	46	47
Antall barn i Øwretun barnehage	74	68	67	69
Sum	130	125	113	116

Alvdal kommune har supplerende opptak gjennom hele året, og det er vanlig at det starter flere barn gjennom hele året og det er flere som starter i januar hvert år.

5.4 Alvdal barneskole

Enhetens virkeområde og antall årsverk og ansatte

Grunnskoleopplæring 1.-7.trinn samt skolefritidsordning og leksehjelp. 220 elever. Det ytes spesialundervisning etter § 5-1 og særskilt norskopplæring etter § 2.8. Ca. 40 elever er tilmeldt skolefritidsordningen II Tempo.

	2019	2018	2017	2016
Antall ansatte	32	35	40	37
Antall årsverk	Ca. 28	ca.31	32,2	30,7
Antall heltidsansatte	22	22	23	21
Antall deltidsansatte	10	13	17	16

Kommentarer:

Staben består av adjunker/lektorer, fagarbeidere/assistenter, merkantil, vernepleiere, ass. rektor og rektor. Skolen har lærling i barne- og ungdomsarbeiderfaget. Det kjøpes drøyt to uketimer fra kulturskolen, fire fra Tynset Pedagogiske senter. Lærling og kjøp fra andre er ikke regnet inn i tabellen ovenfor. Ingen av fagarbeidere/assistenter er tilsatt i fulle stillinger. Flere av disse ønsker seg full stilling. Fem har redusert stilling i år grunnet ordningen kompetanse for kvalitet. En lærer har redusert stilling over fire år grunnet logopediutdanning. En av vernepleierne har stilling delt mellom her og ungdomsskolen.

Økonomi

Beløpene er i hele 1.000 kr.

	Regnskap 2019	Budsjett 2019	Avvik i kr	Avvik i %	Regnskap 2018	Regnskap 2017
Utgifter	23.480	23.510	30	0,1	22.652	22.497
Inntekter	4.128	3.458	670	19,4	4.072	3.891
Netto utgift	19.352	20.052	700	3,5	18.580	18.606

Årsberetning 2019 for Alvdal kommune

Kommentarer til økonomi:

Enheten kom ut med et mindreforbruk på 700.000 kr. Av dette utgjør merinntekter 670.000 kr. Refusjonene fra Staten, fra NAV (sykelønn) og fra annen kommune ble større enn budsjettert. Alle disse merinntektene var kjent gjennom året 2019. Årsaken til mindreforbruket er derfor heller at det er redusert på utgiftene gjennom året i forhold til det man har hatt av midler til rådighet enn at enheten har mottatt uforutsette inntekter. Enheten har en budsjetttramme for 2020 som medfører færre lærerårsverk enn enheten har hatt. I løpet av 2019, altså i forkant, startet vi prosessen med nedbemanning. Dette er hovedårsaken til mindreforbruket.

Tjenestene i 2019

- Antall pedagoger er nå på et absolutt minimumsnivå i forhold til de krav som stilles og de utfordringer som møter oss i hverdagen. Dette dreier seg om sjølv undervisninga, men også om antall «hoder» til å ta seg av andre typer oppgaver som inspeksjoner, oppfølging/håndtering av sykdommer, atferdsutfordringer etc.
- Svært sårbare ved langvarig sykdom, da tilgangen på kvalifiserte vikarer når skoleåret er i gang, er minimal. Enkeltrinn er mer berørt enn andre. Kan slite på de som er igjen.
- Utover det å komme gjennom et helt år i nye lokaler, har utviklingsområdet dreid seg om Kultur for læring og fagfornyelsen. Nye fagplaner innføres høsten 2020, og det jobbes med kompetansepakker ift. dette. Det vil ta tid før de nye planene er fullt implementert.
- Skolefritidsordningen har færre tilmeldte inneværende skoleår. Mye av årsaken ligger nok i et langt mindre 1.trinn enn de siste årene.
- Det er behov for å stramme inn» muligheten for ulike kombinasjoner i sfo-tilbudet (ulike dager/uker etc.), slik at bemanninga er bedre avpassa antall brukere.
- To ansatte er kurset i terapeutisk konflikthåndtering. Disse to videreformidler til resten av lærerne. Slik kurset var lagt opp, var mye av innholdet mindre relevant for ansatte i barneskolen pr. i dag
- Korttidsfraværet for sykdom er lavt, men det er mye permisjoner av ulike slag.
- Trass i noe mangel på folk går det meste av aktiviteter som planlagt.
- Staben er svært fleksibel og dyktig til å håndtere endringer i hverdagen.

5.5 Alvdal ungdomsskole

Enhetens virkeområde og antall årsverk og ansatte

Grunnskoleopplæring på ungdomstrinnet (8. – 10. klassetrinn), inkludert spesialundervisning. Totalt 100 elever ved oppstart høsten 2019, 7 elever mottar spesialundervisning etter § 5-1.

	2019	2018	2017
Antall ansatte	17	16	19
Antall årsverk	15	14,2	15,2
Antall heltidsansatte	14	14	18
Antall deltidsansatte	3	2	1

Kommentarer:

Årsverk – tallet inkluderer ikke hovedtillitsvalgt og lokallagsleder for utdanningsforbundet (frikjøpt). Det inkluderer heller ikke en ansatt som deltar i videreutdanning gjennom «Kompetanse for kvalitet» som UDIR finansierer med ca 30%. Disse to er likevel satt opp som heltidsansatte.

Økningen i deltidsansatte skyldes et vikariat for høsthalvåret og en vernepleier som har arbeidsforhold både på barneskolen og ungdomsskolen. Økningen i årsverk skyldes et stort behov for spesialundervisning og tilpasset opplæring på årets 8. trinn.

Årsberetning 2019 for Alvdal kommune

Økonomi

Beløpene er i hele 1.000 kr.

	Regnskap 2019	Budsjett 2019	Avvik i kr	Avvik i %	Regnskap 2018	Regnskap 2017
Utgifter	12.419	11.713	-706	-6,0	11.769	12.017
Inntekter	2.202	1.353	849	62,7	1.478	1.514
Netto utgift	10.217	10.360	143	1,4	10.291	10.503

Kommentarer:

Enheten kom ut med et mindreforbruk på 143.000 kr.

Utgiftene ble 706.000 kr større enn budsjettert. Av dette gjelder lønn og sosiale utgifter 569.000 kr.

Fratrukket merinntekt i refusjon for fødselspenger blir avviket på lønn 231.000 kr. Dette er finansiert med refusjoner fra Staten og Utdanningsforbundet på 430.000 utover det budsjetterte. Andre utgifter enn lønn ble 113.000 høyere enn budsjettert. Også dette avviket er dekt inn ved de nevnte merinntektene. Budsjettet var satt opp med fondsbruk på 638.000 kr. Når regnskapet skulle avsluttes viste det seg at den faktiske bruken av fond kunne reduseres til 537.000 kr.

Tjenestene i 2019

Ungdomsskolen har gjennomført nok et år som har gått etter planen, og nok et bra år!

- I elevundersøkelsen svarer elevene på 10. trinn gjennomgående mer positivt enn det nasjonale snittet, noe skolen er meget fornøyd med! 10. trinn er pålagt å gjennomføre elevundersøkelsen og den offentlige statistikken gjelder kun for dette trinnet selv om skolen gjennomfører undersøkelsen på alle trinn. Skolen har som overordnet mål at alle elever skal trives, og de aller fleste elevene svarer at de trives «svært godt» eller «godt» på skolen. Snittet for skolen er 4,6, mot nasjonen som har 4,1. Det er også svært få elever som svarer at de blir mobbet, og skolen har drøftet disse svarene med Foreldrenes arbeidsutvalg (FAU) og det er også fulgt opp i alle klasser. Skolen har ingen saker innenfor §9A («mobbesaker») som er meldt til Fylkesmannen.
- I mai 2019 ble «Skolebidragsindikatorer for grunnskole» (tall for skoleåret 17/18) offentliggjort, og ungdomsskolen blir vurdert til nok et år å bidra med et mer positivt bidrag enn forventet. Dette er beregnet ut i fra resultatene på nasjonale prøver på 8. trinn og familiebakgrunnen til elevene. Resultatet til elevene på eksamen har et gjennomsnitt på 35,6 mot forventet resultat på 33,8.
- I løpet av skoleåret 19/20 vil det være to ansatte som får utdanning gjennom «Kompetanse for kvalitet», og i tillegg deltar rektor også på videreutdanning i regi av Utdanningsdirektoratet.
- Kollegiet arbeider mye med å utvikle et «profesjonelt læringsfellesskap», og følger kursrekke i regi av Høgskolen i Innlandet. Dette arbeidet tar mye tid, og lærerne ved skolen har derfor vedtatt en lokal arbeidstidsavtale der de er mer tilstede ved skolen enn det den sentrale avtalen krever.

Årsberetning 2019 for Alvdal kommune

5.6 Helse

Enhetens virkeområde og antall årsverk og ansatte

Virkeområdet er legetjenesten (primærhelsetjenesten), helsestasjonstjenesten, skolehelsetjenesten, rus- og psykiatritjenesten og forebyggende helsearbeid, kommunefysioterapeut, ergoterapeut I tillegg ligger budsjettmidler til barnevernet, legevakt og krisesenter i enhet helse. Dette er tjenester som utføres av andre kommuner gjennom vertskommunesamarbeid.

	2019	2018	2017
Antall ansatte	13	15	15
Antall årsverk	12,8	13,2	13,2
Antall heltidsansatte	11	11	11
Antall deltidsansatte	2	4	4

Økonomi

Beløpene er i hele 1.000 kr.

	Regnskap 2019	Budsjett 2019	Avvik i kr	Avvik i %	Regnskap 2018	Regnskap 2017
Utgifter	17.743	18.149	406		19.236	17.902
Inntekter	3.741	3.834	-93		4.572	3.921
Netto utgift	14.002	14.315	313		14.664	13.980

Kommentarer:

Enheten kom ut med et mindreforbruk på 313.000 kr.

De totale utgiftene ble 406.000 lavere enn budsjettet. Lønnsutgiftene ble netto (dvs. inkl. refusjon av sykelønn) 536.000 lavere enn budsjettet. Dette skyldes i hovedsak at den nyopprettede legestillingen ikke ble besatt slik som forutsatt. I stedet har vi hatt turnuslege hele året. Denne har lavere lønn enn fastleger. Innen psykiatritjenesten er det belastet 75.000 kr i lønnsutgifter vedr. oppussing i tidligere Steigen skole. Fra medio september og ut året ble enhetsleder for helse konstituert som assisterende rådmann og enhetsleder i organisasjon- og serviceenheten i tillegg til å fungere som enhetsleder for helse. Lønnsutgiftene ble fordelt på de to enhetene noe som ga en besparelse i lønnsutgiftene i enhet helse på 80.000 kr.

Til psykologtjenesten (Tynset kommune er vertskommune) var det budsjettet 265.000 kr. Utgiften i 2019 viste seg å bli kun 70.000 kr. Avviket mellom budsjett og faktiske utgifter skyldes at de nyansatte psykologene tiltrådte senere på året enn tatt høyde for i opprinnelig budsjett. Tilskuddet til de private fysioterapeutene ble 193.000 høyere enn budsjettet. Av dette skyldes 60.000 kr en korreksjon i regnskapet som gjelder for 2018.

Inntektene (inkl. refusjon av sjukelønn) ble 93.000 kr lavere enn budsjettet. Holder vi refusjon av sjukelønn utenfor var inntektene 265.000 kr lavere enn budsjettet. Inntektene på legekantoret ble 350.000 kr lavere enn budsjettet. Noe av dette har sammenheng med legesituasjonen, jfr. kommentarer ovenfor og i punktet «Tjenestene i 2019» i neste avsnitt. Kommunen mottok 339.000 kr i tilskudd fra Staten vedr. økt satsing på helsestasjons- og skolehelsetjenesten. Av dette ble 111.000 kr ikke brukt i 2019. Beløpet er avsatt til bundet fond og kan brukes i 2020. I tillegg mottok kommunen kr 100.000 i tilskudd til utlånsordning av diverse fritidsutstyr for barn i lavinntektsfamilier. Det er usikkert om kommunen igangsetter en slik utlånsordning. Hvis det ikke skjer, blir tilskuddet returnert til Staten. Midlene er avsatt på bundet fond.

Tjenestene i 2019

Legekantoret:

Fra 02.09.20 ble det ansatt kommunelege 2 i fast stilling. Enheten har fra den dagen hatt full legedekning på legekantoret med kommunelege 1 og 2 og i tillegg en 100% stilling til turnuslege. Det er noe ledig kapasitet på fastlegelisten. Kommunelege 2 er i spesialisering pr.dags dato. Fra 01.11.20 fikk de tre sykepleierne ved legekantoret økt sin stilling fra 80% til 100%. Dette gjorde vi da vi fikk ledighet i stilling (60%) og i henhold til kommunestyrevedtak gjort 05.09.2019 sak nr 47/19 Heltidskultur i Alvdal kommune. Dette gir mere stabilitet og forutsigbarhet i tjenesten.

Helsestasjon og skolehelsetjenesten:

Årsberetning 2019 for Alvdal kommune

Pr. 31.12.19 er fast helsesykepleierressurs 2 fulle stillinger. Dette skal dekke over 400 skoleelever og ca 170 barn under skolealder. I tillegg kommer arbeid med reisevaksinasjon, flyktningtjeneste, tverrfaglig samarbeid samt bistand til miljørettet helsevern.

Vi ser et økende behov for tilstedeværelse på skolene i takt med nasjonale trender som viser økende psykososiale utfordringer hos barn og unge. I tillegg til å styrke skolehelsetjenesten ser vi behov for økt fokus på tidlig innsats eksempelvis i form av foreldreveiledning i tidlig alder.

Helsestasjon for ungdom har blitt en lovpålagt helsetjeneste for ungdom opp til 20 år. Dette har vært et satsingsområde for regjeringen og kommunene de siste årene. En forholdsvis stor andel av målgruppen bruker tilbudet, særlig elever ved Storsteigen videregående skole.

Det er søkt på prosjektmidler fra Staten for 2020 til en 100% stilling. Dette er gjort for å styrke tjenesten slik at vi kan få til mere skolehelsetjeneste, undervisning i skolen, foreldreveiledning COS-P, og kompetanseheving på helsestasjon for ungdom.

Helsestasjonen har registrert 25 fødte i 2019.

Psykiatritjenesten:

Rus- og psykiatritjenesten har hatt 20% mindre ressurs høsten 2019 enn tidligere, men har opprettholdt tilbudet på et tilfredsstillende nivå. Det jobbes med samarbeid opp mot Frivilligsentralen hvor brukere innenfor vår tjeneste skal få et tilbud.

Fysio- og ergoterapi:

Denne tjenesten samarbeider mye med andre og da særlig med brukere i hjemmet og på Solsida. Kommunefysioterapeuten samarbeider også tett med helsestasjonen, barnehage og skole. Denne tjenesten er et godt tilbud til innbyggerne i Alvdal kommune.

Barnevernet:

Tjenesten utføres av Tynset kommune (vertskommunesamarbeid). Se eget vedlegg til dette dokumentet.

5.7 Hjemmebasert omsorg (HBO)

Enhetens virkeområde og antall årsverk og ansatte

Enheten yter hjemmebaserte tjenester som helsetjenester i hjemmet, praktisk bistand, rehabilitering utenfor institusjon, avlastning utenfor institusjon og trygghetsalarmer. Enheten tilbyr også ambulerende vaktmestertjenester og dagtilbud til personer med demens 3 dager/uka. Enheten betjener lavterskelavdelingen og omsorgsboliger med bemanning. Enheten har et hukommelsesteam, et rehabiliteringsteam og kreftsykepleier.

	2019	2018	2017
Antall ansatte	30	30	26
Antall årsverk	18,2	18,2	16,33
Antall heltidsansatte	2	2	2
Antall deltidsansatte	28	28	24

Kommentarer:

- Personalgruppen er stabil. Andelen deltidsansatte er svært stor, men all deltid er ikke ufrivillig. Det er startet et arbeid i kommunen i forhold til ufrivillig deltid og heltidskultur.
- I 2019 igangsatte vi en midlertidig turnus der sykepleiere jobber hver 4. helg med hjemnevakt og øvrige ansatte jobber hver 3. helg. Dette måtte vi gjøre for å få mer forutsigbarhet i tjenesten og for å redusere på tidsbruk for å få helgene til å gå opp. Når det gjelder sykepleierdekningen har vi et samarbeid med Solsida.
- Vi har hatt 2 lærlinger i helsefag i løp av 2019.

Årsberetning 2019 for Alvdal kommune

Økonomi

Beløpene er i hele 1.000 kr.

	Regnskap 2019	Budsjett 2019	Avvik i kr	Avvik i %	Regnskap 2018	Regnskap 2017
Utgifter	15.681	15.174	-507		15.647	13.537
Inntekter	1.521	1.230	291		2.478	2.582
Netto utgift	14.160	13.944	-216		13.169	10.955

Kommentarer:

Enheten kom ut med et merforbruk på 216.000 kr. Utgiftene ble 507.000 kr høyere enn budsjettert, mens inntektene ble 291.000 høyere enn budsjettert. Lønnsutgiftene (inkl. refusjon av sjukepenger) ble 390.000 kr høyere enn budsjettert. Av dette gjelder 190.000 kr lønn utbetalt i januar 2020 som er periodisert til 2019-regnskapet noe som betyr at 2019-regnskapet inneholder vikarlønn for 1 måned ekstra, altså 13 måneder, i forhold til tidligere år. I tillegg var arbeidsgiveravgiften underbudsjettert med 50.000 kr. Utgiften til pensjonsinnskudd var overbudsjettert med 150.000 kr. Gjennom året var det nødvendig å benytte overtid for 100.000 kr utover det budsjetterte. Uforutsatte hendelser etter vaktskiftet som har krevd at ansatte må jobbe lenger enn planlagt er hovedsakelig årsaken til merutgiften på overtid. I tillegg har vanskeligheter med å skaffe vikar generert merutgifter da enheten har måtte leie inn vikar som allerede har jobbet 35,5 timer den uken ekstravakten er i.

Enheten budsjetterte med 525.000 kr i egenandeler. De faktiske inntektene i egenandeler ble 535.000 kr. Kommunen tar egenandeler for praktisk bistand i hjemmet, bruk av husfar (ikke all bruk), utleie av trygghetsalarmer og for benyttelse av dagsentertilbudet.

Kommunen mottok 80.000 kr i refusjon fra kommuner og fylkeskommunen. Dette er inntekter som må ses i sammenheng med utgifter utover det budsjetterte.

Ser man bort fra de periodiserte lønnsutgiftene kom enheten ut med tilnærmet kr 0 som avvik mellom budsjetterramme og regnskap.

Tjenestene i 2019

- Tjenesten har gått som planlagt i 2019. Vi har hatt ca. 100 personer som har mottatt våre tjenester i en eller annen grad og form i løpet av 2019. Det er store variasjoner på mengde tjenester avhengig av kompleksitet i behovene og hvor lenge det er behov for tjenester. Vi har sett at det er behov for mer avansert medisinsk oppfølging og mer pleie da innbyggerne ønsker å være hjemme. Vi har et godt samarbeid med Sykehuset Innlandet.
- Vi har hatt matlevering til ca. 40 hjemmeboende personer i samarbeid med kjøkkenet på Solsida.
- Dagsenteret for personer med demens har hatt i gjennomsnitt 5 deltakere pr. gang i 2019. Frivillige bidrar mye til dagsenter og dagsenteret for personer med demens har holdt til i midlertidige lokaler på skytterbanen. Dagsenteret for eldre i samarbeid med Frivilligsentralen har vært på pause i deler av året på grunn av manglende deltakelse.
- Hukommelsesteamet har fulgt opp 14 personer med demenssykdom. Representanter fra Hukommelsesteamet har deltatt på Demenskonferansen og har i samarbeid med Demensforeningen i Alvdal organisert pårørendekurs.
- Demensteamet har deltatt i nettverkssamlinger for hukommelsesteam, demenskontakter og ABC-kontakter i Fjellregionen sammen med Folldal, Tynset, Tolga Os, Rendalen og Stor-Elvdal med samling x2/år. SAM-AKS (samarbeid mellom alderspsykiatrisk avdeling og kommunale sykehjem) er også med.
- Rehabiliteringsteamet har fulgt opp ca. 9 personer med et rehabiliteringsforløp. I tillegg til dette har HBO fokus på egenmestring selv om det ikke er i regi av rehabiliteringsteamet.
- Ambulerende vaktmester og kommunens ergoterapeut er viktige personer for at de som har behov for hjelpemidler til enhver tid har det de trenger. Det er en naturlig konsekvens av at innbyggerne skal klare å bo lengst mulig hjemme. Enheten har i tillegg med hjelp av MHBR og ambulerende vaktmester fått til en rutine for brannforebygging i hjemmene.
- Vi har deltatt i læringsnettverk i ernæring som er organisert av Utviklingscenter for sykehjem og hjemmetjenester. HBO har også vært med på Solsida når Matgledekorpsset har vært på besøk.
- En ansatt har vært med på opplæring og blitt en av kommunens ressurspersoner i terapeutisk konflikthåndtering.

Årsberetning 2019 for Alvdal kommune

- Noen ansatte har deltatt på ABC-kurs innenfor musikkbasert miljøbehandling.
- Vi har samarbeidet med Solsida om sykepleiedekningen i Alvdal kommune.
- Enhetsleder for HBO og noen ansatte har deltatt i velfersteknologiprojektet som har dratt ut i tid av forskjellige årsaker sammen med andre FARTT-kommuner. Forventet valg av leverandør og implementering i noen grad skjer etter planene i 2020. Ytterligere implementering kommer i 2021.
- Vi har gjennomført brukerundersøkelse i 2019.
- Vi har gjennomført medarbeiderundersøkelse i 2019 på lik linje med hele kommunen og det er satt av tiltak til å forbedre ting som er pekt på, men vi er ikke i mål. For øvrig har vi gode resultater, men vi jobber stadig med å bli enda bedre.

5.8 Institusjon Solsida

Enhetens virkeområde og antall årsverk og ansatte

Solsida omsorgsheim består av 3 avdelinger og resepsjon:

- Avdeling 1.etasje: avdeling for pasienter med demenssykdom
- Avdeling 2.etasje: avdeling for pasienter med fysisk sykdom og/eller stort pleiebehov
- Avdeling kjøkken/vaskeri:
Kjøkken: Produserer og leverer mat til institusjon, omsorgsboligene, Frivilligsentralen og til hjemmeboende 6 dager i uka.
Vaskeri: står for vask av beboertøy og arbeidstøy, samt at de tar på seg noe ekstern vask.

Antall ansatte	2019	2018	2017
Institusjon m/avd.ledere	50	51	50 (u / avd.leder)
Kjøkken	5	5	5
Renhold/vaskeri før 30.08.18		5	5
Vaskeri etter 01.09.18	2	3 etter 01.09.18	
Administrasjon	3	3	4 (PRO felles)
Antall årsverk			
Institusjon	24,5	24,5	23,3
Kjøkken	3,3	3,3	3,3
Renhold/vaskeri tom 30.08.18 Vaskeri etter 01.09.18	0,9	2,9 0,9 etter 01.09.18	2,9
Administrasjon	2,0	2,0	3,4 (PRO felles)
Antall heltidsansatte			
Solsida institusjon	5	5	5
Kjøkken	3	2	2
Renhold/vaskeri	0	1	1
Antall deltidsansatte			
Solsida institusjon	45	46	45
Kjøkken	2	3	3
Renhold/vaskeri før 30.08.18 Vaskeri etter 01.09.18	2	4	4

Kommentarer:

- Stabil personalgruppe. Av deltidsansatte er ca halvparten ufrivillig deltidsansatte. Det er startet et arbeid (felles i helse- og omsorg) i forhold til heltidskultur.
- 6 ansatte jobber annenhver helg, resten hver 3.helg

Årsberetning 2019 for Alvdal kommune

- Vi har hatt 5 lærlinger innenfor helsefag i løpet av året og 1 lærling i kokkefaget.
- Språktreningsplasser
- Tabellen viser faste stillinger. I tillegg har vi tilkallingsvikarer.

Økonomi

Beløpene er i hele 1.000 kr.

	Regnskap 2019	Budsjett 2019	Avvik i kr	Avvik i %	Regnskap 2018	Regnskap 2017
Utgifter	27.989	26.844	-1.145	- 4,3	27.554	27.275
Inntekter	7.172	6.177	995	16,1	6.865	6.745
Netto utgift	20.817	20.667	-150	- 0,7	20.689	20.530

Kommentarer:

Enheten kom ut med 150.000 kr i merforbruk. Dette er under halvparten av de periodiserte lønnsutgiftene som det ikke var budsjettert med, jfr. neste avsnitt. De totale utgiftene ble 1.145.000 kr høyere enn budsjettert. Når vi trekker refusjon av sjukelønn fra merforbruket på utgiftssiden blir merforbruket her 960.000 kr.

Lønnsutgiftene:

Lønnsutgiftene (inkl. refusjon av sjukepenger) ble 950.000 kr høyere enn budsjettert. Av dette gjelder 330.000 kr lønn utbetalt i januar 2020 som er periodisert til 2019-regnskapet noe som betyr at 2019-regnskapet inneholder vikarlønn for 1 måned ekstra, altså 13 måneder, i forhold til tidligere år. I tillegg var arbeidsgiveravgiften underbudsjettert med 150.000 kr. Utgiften til pensjonsinnskudd var overbudsjettert med 240.000 kr. Lørdags- og søndagstillegget ble 170.000 kr høyere enn budsjettert. Dette skyldes at lønnsoppgjøret i 2019 medførte en større økning i tillegget for de som jobber mye på lørdag og søndag enn tatt høyde for i budsjettet.

Utgiftene til overtid ble 145.000 kr høyere enn budsjettert.

Andre utgifter:

Det ble kjøpt inventar og utstyr for 65.000 kr mer enn det var avsatt midler til i budsjettet. Dette er finansiert av gavemidler og av tilskudd fra Sigrid Nytrøens legat.

Inntektene:

Når det gjelder inntektene ble disse 995.000 kr høyere enn budsjettert. Holder vi refusjon av sjukelønn utenfor blir merinntekten på inntektssiden 815.000 kr. Oppholdsbetalingen på Solsida ble 600.000 kr høyere enn budsjettert. Oppholdsbetaling beregnes ut fra beboerens inntekt og formue. Det er flere nye beboere hvert år, og oppholdsbetaling vil av den grunn være vanskelig å budsjettere.

Refusjonene fra Staten ble 295.000 kr høyere enn budsjettert. Av dette gjelder 88.000 kr refusjon vedr. lærlinger, mens 207.000 kr gjelder tilskudd til videreutdanning. Begge deler gjenspeiles i lønnsutgiftene.

Tjenestene i 2019

- Liggedøgn i 2019: 9277, dvs. dekningsgrad gjennomsnitt 25,4 beboere/døgn, av disse er 855 døgn korttidsplasser. Samlet 20 vedtak på ulike korttidsplasser, hvor 6 av brukerne er innvilget langtidsplass etterpå.
- Det har ikke vært gjennomført brukerundersøkelse og pårørendeundersøkelse i 2019.
- Læringsnettverk ernæring: Ansatte på Solsida, både kjøkken- og pleiepersonell har deltatt i nettverk innenfor ernæring, avsluttet vår 2019. Nettverket var organisert fra Utviklingssenter for sykehjem og hjemmetjenester.
- Vi har etter egen søknad hatt besøk av Matgledekorpsset 2 ganger, et tiltak gjennom Fylkesmannen
- Vi har et godt faglig samarbeid med SAM-AKS (samarbeid mellom alderspsykiatrisk avdeling og kommunale sykehjem). Det jobbes med veiledning individuelt opp imot enkelte brukere, og med internundervisning i aktuelle temaer.
- To sykepleiere går på videreutdanning innenfor «Eldreomsorg med vekt på psykisk helse».
- En sykepleier går på videreutdanning innenfor «Palliativ omsorg».
- Utgifter til videreutdanning dekkes gjennom kompetansemidler fra Fylkesmannen
- Det samarbeides med hjemmebasert omsorg i forhold til sykepleierdekning, spesielt i helger og ferier.
- Det er investert i nødvendige hjelpemidler med midler fra Sigrid Nytrøens legat.

Årsberetning 2019 for Alvdal kommune

- Gjennomførte tilsyn/revisjoner i 2019: Tilsyn fra mattilsynet, produksjonskjøkken og postkjøkken på Solsida, Forvaltningsrevisjon om internkontroll og kvalitetssikring av helse- og omsorgstjenester (felles for TFF, HBO og Solsida), Arbeidstilsynet (felles helse- og omsorgssektoren)
- Kjøkkenet produserer mat til beboere på Solsida, til lavterskel, hjemmeboende, frivilligsentralen og til deltakere på dagsenter.

Antall middagsporsjoner produsert/levert:

	2017 – antall porsjoner	2018 – antall porsjoner	2019 – antall porsjoner
Solsida 27 plasser	27/dag	27/dag	27/dag
Lavterskel	varierende	varierende	varierende
Hjemmeboende m/omsorgsboliger	28/dag	30/dag	30/dag
Dagsenterdeltakere	20/uke	20/uke	20/uke
Frivilligsentralen	30/uke	20/uke	25/uke

- Solsida mottok kr 52.000 i gavemidler i 2019, noe vi setter meget stor pris på. Solsida har pr. 31/12-19 kr 1.630.000 i ubrukte gavemidler. Av dette er kr 1.480.000 arv fra Marion og Per Eng.

5.9 Tjenesten for funksjonshemmede (TFF)

Enhetens virkeområde og antall årsverk og ansatte

Tjenesten for funksjonshemmede (TFF) gir tjenester til fysisk og psykisk utviklingshemmede bosatt i avdelingene Solgløtt og Klokkaregga. I tillegg gir TFF flere hjemmeboende i Alvdal kommunesom er i behov av hjelp ulike tjenester, som bo-veiledning, praktisk bistand, støttekontakt og omsorgsstønad. Det ytes også tjeneste organisert som brukerstyrt personlig assistanse (BPA).

TFF drifter Alvdal Aktivitetssenter, som i løpet av høsten 2019 flyttet inn i gamle Steigen skole sine lokaler, etter å ha hatt tilhold i stasjonsbygningen. Alvdal aktivitetssenter har varierte aktiviteter og opplæring, samt en egen utebase som ligger på Kattmoen.

	2019	2018	2017
Antall ansatte	54	58	70
Antall årsverk	38,3	44,9	41
Antall heltidsansatte	30	33	22
Antall deltidsansatte	14	25	49

Kommentarer:

Pr. 31.12.19 hadde tjenesten 45 ansatte i faste stillinger fordelt på 35 årsverk. Dette inkluderer enhetsleder, to avdelingsledere og 5 fagansvarlige i tillegg til de som jobber i turnus. De som jobber på aktivitetssenteret er også inkludert, dette er 2 årsverk.

Tjenesten har 9 ansatte fordelt på 3,3 årsverk på midlertidige avtaler.

Det er i tidligere år tatt utgangspunkt i at det er de med 80%stilling og opp til 100% som er definert som heltidsansatte.

Tallene for 2019 er at tjenesten har 16 ansatte som har 100% stilling og 14 ansatte som har 75% stilling eller høyere.

Ansatte med lavere enn 75% stilling er definert som deltidsansatte. Det er 10 ansatte som har stillingsstørrelse mellom 50% og 75%, og 4 ansatte som har stillinger mellom 20% og 50%.

Av de som har midlertidige avtaler er alle lavere enn 50%. Dette er stillinger som brukes for å fylle opp vakanse på primært helg og natt. Et par av de som har deltidsstilling har jobb annet sted.

Det er en forholdsvis stabil personalgruppe i TFF. Det er startet et arbeid (felles i helse- og omsorg) i forhold til heltidskultur.

Årsberetning 2019 for Alvdal kommune

Økonomi

Beløpene er i hele 1.000 kr.

	Regnskap 2019	Budsjett 2019	Avvik i kr	Avvik i %	Regnskap 2018	Regnskap 2017
Utgifter	33.076	30.306	- 2.770	- 9,1	33.915	33.658
Inntekter	9.577	12.384	- 2.807	- 22,7	19.218	22.921
Netto utgift	23.500	17.922	- 5.578	- 31,1	14.697	10.738

Kommentarer:

Enheten kom ut med et merforbruk på 5.578.000 kr. Utgiftene ble 2.770.000 kr høyere enn budsjettet, mens inntektene ble 2.807.000 kr lavere enn budsjettet. I TFF utgjør lønnsutgiftene 95,7 % av de totale utgiftene.

Det er derfor naturlig at det er innen lønn at mye av merforbruket har oppstått.

Her er en oversikt som spesifiserer avviket på utgiftssiden:

Beløpene er i hele 1.000 kr.

	Regnskap	Budsjett	Avvik
Lønn i faste stillinger	20.780	19.022	- 1.758
Vikarlønn	2.814	1.388	- 1.426
Ekstrahjelp	418	1.000	582
Overtidslønn	526	100	- 426
Annen lønn	1.538	1.260	- 277
Sosiale utgifter	5.454	5.171	- 283
Refusjon fra NAV	1.209	500	709
Netto lønnsutg.	30.323	27.443	- 2.880
Andre utgifter	1.544	980	- 564
Sum utgifter fratrukket ref. fra NAV	31.867	28.423	- 3.444

Lønnsutgiftene:

Av avviket på 2.880.000 i netto lønnsutgifter gjelder 430.000 kr lønn utbetalt i januar 2020 som er periodisert til 2019-regnskapet noe som betyr at 2019-regnskapet inneholder vikarlønn for 1 måned ekstra, altså 13 måneder, i forhold til tidligere år. I tillegg var arbeidsgiveravgiften underbudsjettet med 250.000 kr. Korrigerer vi netto lønnsutgift for dette, blir avviket på netto lønnsutgift 2.200.000 kr.

Av avviket på kr 1.758.000 på lønn i faste stillinger gjelder kr 500.000 kvelds- og nattillegg. Som det ble informert om til formannskap og kommunestyre i siste kvartal 2019 ble det utbetalt ca. 400.000 kr for mye i kvelds- og nattillegg til ansatte i turnusarbeid i TFF i perioden mars 2019 – september 2019. Årsaken var misforståelser og feiltolkninger av lønnslistene. Det ble besluttet at for mye utbetalt ikke skulle kreves tilbake fra de ansatte.

Kr 500.000 av avviket på lønn i faste stillinger gjelder tillegg for arbeid på lørdag/søndag. Fra sentralt hold ble det innført endringer når det gjelder tilleggslønn for arbeid på lørdag og søndag fra 01.01.19.

Konsekvensen er at tillegget øker etter antall helgetimer den enkelte ansatte arbeider utover året. Dette var ikke hensyntatt i opprinnelig budsjett da det var vanskelig å forutse hvilke konsekvenser dette ville få.

Lønn til vikarer, ekstrahjelp og overtid bør ses i sammenheng. Når man trekker ut periodisert lønn og hensyntar merinntekten på refusjon fra NAV er merforbruket på vikar, ekstrahjelp og overtid kr 250.000. Det som i tabellen ovenfor er kalt «Annen lønn» gjelder i hovedsak omsorgsstønad. Antall mottakere økte fra 4 til 5 fra 2018 til 2019. Det var i budsjettet for 2019 ikke tatt høyde for denne økningen.

Andre utgifter:

Her var merforbruket 564.000 kr. Det er tre hovedgrunner:

Det ble kjøpt aktivitetstilbud til brukere for 100.000 kr mer enn det var budsjettet for. 80 % av dette får kommunen refundert fra Staten.

Internfaktura fra Alvdal Barneskole på 163.000 kr var ikke hensyntatt i TFF sitt opprinnelige budsjett.

TFF pådro seg konsulentutgifter på 140.000 kr som det ikke var budsjettet med. Det ble i 2019 foretatt en medarbeiderundersøkelse i TFF. Dette resulterte i at man valgte å kjøpe konsulenttjenester som skulle bistå kommunen med å følge opp resultatene fra medarbeiderundersøkelsen.

Årsberetning 2019 for Alvdal kommune

Inntektene:

Som nevnt ovenfor ble inntektene 2,8 mill. kr lavere enn budsjettet. Den store inntektsposten i TFF er refusjonen fra Staten for det som kalles «ressurskrevende tjenester». Det er her vi finner avviket på inntektssiden. Refusjonsbeløpet beregnes pr. tjenestemottaker. Til grunn ligger alle lønnsutgifter som er knyttet til direkte bistand ytt til tjenestemottakerne (men kun de lønnsutgiftene som er knyttet til tjenestemottakere som har så mye bistand at kommunens utgifter overstiger et visst nivå). Lønnsutgifter til administrasjon og ledelse inngår ikke i beregningsgrunnlaget for refusjonen. Utgifter inntil 1.361.000 kr pr. tjenestemottaker må kommunen i sin helhet finansiere sjøl. I tillegg går 677.000 kr (rammetilskudd) pr. tjenestemottaker som har PU-diagnose til fradrag ved beregningen. Dessuten yter Staten refusjon kun av 80 % av utgiftene som overstiger innslagspunkt og eventuelt rammetilskudd.

Forklaring til at refusjonen for 2019 ble lavere enn budsjettet:

- Den faktiske gjennomsnittlige årslønna pr. årsverk for ansatte i turnusarbeid viste seg å være lavere enn lagt til grunn ved utarbeidelsen av budsjettet.
- De variable lønnsutgiftene som vikarlønn, lønn til ekstrahjelp og overtid viste seg å bli fordelt på et større antall årsverk enn lagt til grunn ved budsjetteringen. Dette medførte at en mindre andel av disse utgiftene ble fordelt på de brukerne som ga refusjon fra Staten enn lagt til grunn ved budsjetteringen.
- Antall tjenestemottakere som nådde over grensa for refusjon fra Staten ble 1 mindre enn forutsatt da budsjettet ble satt opp. Forklaringen til dette ligger i de to første kulepunktene.

Tjenestene i 2019:

Enhetsleders vurdering av tjenestenivået 2019:

- Tre ansatte har vært under utdanning, avdelingsleder har gjennomført organisasjon og ledelse, mens to ansatte har tatt vernepleien.
- Det ble gjennomført to pårørendemøter.
- Det ble gjennomført ett møte med støttekontaktene.
- Tjenesten gjennomførte medarbeiderundersøkelsen 10-faktor i februar/ mars med bra svarprosent.
- I tillegg gjennomførte tjenesten en arbeidsmiljøundersøkelse i regi av Rådhuset Vingelen gjennom høsten.

5.10 Landbruk og miljø

Enhets virkeområde og antall årsverk og ansatte

Alvdal og Tynset kommuners har siden 2005 hatt felles landbrukskontor etter vertskommunemodellen med Alvdal som vertskommune. Enheten selger ut over dette tjenester til Folldal kommune innenfor skog- og utmarksforvaltning. Alvdal kommune har, i likhet med Tynset kommune, egen skog som enheten har ansvaret for å drifte. Enheten har lokaler i rektorboligen ved Storsteigen vgs.

Virkeområdene er lov- og tilskuddsforvaltning i landbruket, næringsutvikling innenfor tradisjonelt jord- og skogbruk, samt tilleggsnæringer. Videre deltar enheten i plan- og arealforvaltning i kommunen. Innen miljøforvaltningen knytter enhetens forvaltningsansvar seg til motorferdsel, artsmangfold inkludert rovdyrproblematikk, forurensingsaker m.m.

	2019	2018	2017
Antall ansatte	7	7	7
Antall årsverk	6,4	6,2	6,2
Antall heltidsansatte	5	5	5
Antall deltidsansatte	2	2	2

Årsberetning 2019 for Alvdal kommune

Kommentarer:

Enheten var ved årsskifte bestående av 3 menn og 4 kvinner. Staben er fleksibel og sykefraværet har vært svært lavt i 2019. Økningen av 0,2 stilling finansieres gjennom enhetens administrative rolle for prosjektet «mer effektiv skadefelling for en styrket beitenæring».

Økonomi

Beløpene er i hele 1.000 kr.

	Regnskap 2019	Budsjett 2019	Avvik i kr	Regnskap 2018	Regnskap 2017
Utgifter	9.171	5.435	- 3.736	10.517	6.254
Inntekter	6.926	3.190	3.736	8.484	4.210
Netto utgift	2.245	2.245	0	2.033	2.044

Kommentarer:

For 2019 er regnskapstallene både for utgifter og inntekter vist ovenfor betydelig større enn budsjettallene. Budsjettet inneholder kun drift av felles landbrukskontor, netto inntekt kommuneskogen og tilskudd til nydyrking. Regnskapstallene inneholder flere ansvarsområder som enhet landbruk og miljø administrerer. Dette er viltfondet, «Prosjekt regionalt fellingslag», regionalt skadefellingsmannskap, prosjekt «Levende landbruk» og prosjekt «Forenkling av utmarksforvaltningen i Alvdal og Tynset». Alt dette har i utgangspunktet sin egen finansiering utenfor budsjettammen for enheten, men er likevel riktig å framstille i enhetens regnskap.

Når man holder de nevnte prosjektene, kommuneskogen og tilskudd nydyrking utenom er tallene disse:

	Regnskap 2019	Budsjett 2019	Avvik i kr	Regnskap 2018	Regnskap 2017
Utgifter	5.632	5.360	- 272	5.698	5.071
Inntekter	3.424	3.065	359	3.702	3.036
Netto utgift	2.208	2.295	87	1.996	2.035

På inntektssiden gjelder 96.000 kr refusjon fra NAV for fødselspenger som ikke var budsjettet. Denne inntekten må ses i sammenheng med merutgiftene. Ellers må 88.000 kr av merinntektene også ses i sammenheng med inntektene da tilgodehavende for Tynset kommune er ført på utgiftssiden. Eliminerer man for dette var merutgiftene 88.000 kr og merinntektene 175.000 kr.

Tjenestene i 2019

Det er grunn til å framheve en stor arbeidsinnsats av samtlige ved enheten, og i forbindelse med at en av våre deltidsansatte gikk av med pensjon fra 1. september fikk vi økt en stillingsressurs med 20 % til 80%. Stillingsøkningen er finansiert av deltakelse i prosjekter ved enheten.

Fra september 2019 ble den reforhandlede ny langsiktig leieavtale med Hedmark Fylkeskommune, satt i virkning. Det vil gi en årlig innsparing på kr 215 000 for enheten. Høsten 2019 har det vært byggeaktivitet på rektorboligen, hvor landbrukskontoret holder til. Det har blitt skiftet innervinduer, vi har fått større pauserom, og i 2 etg. har det blitt nytt møterom med videokonferanse og to nye kontorer. I 2020 flytter det to inn fra NIBIO i rektorboligen.

Alvdal er nå inne i siste året som vertskommune for det interkommunale skadefellingslagsprosjektet. Rovdyrangrep i prosjektets kommuner (også Alvdal) i beiteprioriterte områder gjennom sommeren førte også i år til en krevendesituasjon for våre mannskaper og øvrige involverte. Det er ved enheten registrert totalt 437 timer med relasjon til skadefellingsprosjekt og skadefellingsforsøk i 2019. Mannskapene fra alle prosjektets sju kommuner er lønnet ut for 2 545 timer med innsats, og det ble bl.a. kjørt 25 888 km med bil i forbindelse med fellingsforsøkene sesongen 2019. I løpet av 2020 vil styringsgruppa for prosjektet ta stilling til videreføring av samarbeidet i regionen, og se på hvordan samarbeidet eventuelt skal fortsette. Deltakerkommunene, beitebrukere og mannskapet er fornøyd med hvordan landbruk og miljø har løst oppgavene i forbindelse med prosjektet og beitesesongen 2019.

Årsberetning 2019 for Alvdal kommune

Prosjekt utmarksorganisering ble avsluttet i 2019. Prosjektet jobbet med ulike deler innenfor utmarksforvaltningen. Landbruk og miljø var prosjekteier og Nord-Østerdal utmarkstjenester hadde jobben med å organisere enklere drift i grunneierlag/utmarkslagene i Alvdal og Tynset. I tillegg ble det jobbet med næringsutvikling i utmark, og bl.a. kommunens egne eiendommer i utmark, og IKT-løsninger. Prosjektet ble gjennomført med midler fra bl.a. Kommunal og moderniseringsdepartementet.

Alvdal kommune gjennomførte bl.a. et vellykket utmarksnæringsseminar i Aukrust senteret. Landbruk og miljø benytter anledningen til å takke alle involverte i prosjektet. Prosjektet «Levende landbruk» for Alvdal og Tynset kommuner ble avsluttet i februar 2019, oppstart februar 2014. Det deltok 116 produsenter i prosjektperioden, hvor av 41 deltakere var i fra Alvdal.

I 2019 ble det startet opp et veibru-prosjekt for Nord-Østerdalen, det ble gjort en kartlegging av 150 bruer, der tilstand og forslag til utbedringer blir vurdert. Kartleggingen viser så langt at 10% bruene holder kravene uten merknader. En god del bruer kan ikke benyttes uten store utbedringer, og resten må vedlikeholdes for fortsatt å kunne benyttes slik de står i dag. Det er brueier som er ansvarlig for at brua holder de krav som kreves i forhold til bruken av veien.

5.11 Kultur

Enhetens virkeområde og antall årsverk og ansatte

Folkebibliotek, skolebibliotek, kulturskole, folkebad, kino, planlegge og koordinere utleie/bruk av Alvdalshallen og Alvdal kulturstue, Alvdals museer, kulturminneforvaltning, idrett, spillemiddelsøknader, den kulturelle skolesekken, den kulturelle spaserstokken, samarbeid med lag og foreninger, saksbehandling, sekretær for barne- og ungdomsrådet, arrangementer og utstillinger på biblioteket, lokalhistorisk arkiv, folkehelserådet, ungdomsklubb, arrangementer på Husantunet i samarbeid med lag og foreninger.

	2019	2018	2017
Antall ansatte	19	19	18
Antall årsverk	6,5	7.2	6,6
Antall heltidsansatte	3	4	3
Antall deltidsansatte	16	15	15

Kommentarer:

Kulturskolens rektor er nå tilsatt i Alvdal kommune i 50% stilling. Tre ansatte er tilsatt på timesbasis, bibliotekmedarbeider ca 40% og badevakter, samlet ca 15%.

Økonomi

Beløpene er i hele 1.000 kr.

	Regnskap 2019	Budsjett 2019	Avvik i kr	Avvik i %	Regnskap 2018	Regnskap 2017
Utgifter	11.392	9.087	- 2.305		9.089	7.317
Inntekter	5.968	3.607	2.361		2.770	1.864
Netto utgift	5.425	5.480	55	1,0	6.319	5.453

Kommentarer:

Enheten kom ut med et mindreforbruk på 55.000 kr, noe som utgjør 1 % av budsjetttrammen. 2,2 mill. kr av avviket både på utgifts- og inntektssiden gjelder tilbakebetalt utlånte midler ved byggingen av ridehallen ved Storsteigen. Årsaken til at denne tilbakebetalingen også inngår på utgiftssiden er at beløpet er avsatt til disposisjonsfondet slik forutsetningen var da kommunen vedtok å bevilge utlånet ved byggingen. Når man korrigerer både utgifter og inntekter for 2,2 mill. kr, er avvikene tilnærmet kr 0 både på utgifts- og inntektssiden.

Tallene for de enkelte tjenesteområder viser at det innen administrasjon ble et merforbruk på 117.000 kr. Noe av dette skyldes et underfinansiert lønnsoppgjør i 2019. Kinodrifta fikk et merforbruk på 56.000 kr. Antall forestillinger var en god del flere enn det var lagt opp til i budsjettet, noe som forklarer merforbruket innen kinodrift. Folkebiblioteket hadde et mindreforbruk på 118.000 kr. I store deler av 2019 var det redusert bemanning ved folkebiblioteket i forhold til det som var planlagt i opprinnelig budsjett. Redusert bemanning medførte reduserte åpningstider. Skolebiblioteket hadde et mindreforbruk på 112.000 kr. Dette skyldes i

Årsberetning 2019 for Alvdal kommune

---

hovedsak reduserte lønnsutgifter da skolebibliotekar jobbet noe mer ved folkebiblioteket enn normalt i 2019 for å avhjelpe bemanningssituasjonen der. Kulturskolen kom ut med tilnærmet kr 0 i avvik mellom budsjettramme og regnskap.

Tjenestene i 2019

Kulturadministrasjon:

Kulturkonsulent arbeider 50% med administrasjon av idrettshall og kulturstue. Arbeid både dag, ettermiddag og kveld, her bør vi se på forutsigbarheten i stillingen. 50% fordeles over hele kulturfeltet, men jobber tett mot enhetsleder. Enheten har hatt klubbleder i 20% stilling. Enhetsleder brukte i 2019 mye tid på forberedelser av Aukrustjubileet.

Bibliotekene:

I store deler av 2019 var stillingen som biblioteksjef vakant. Skolebibliotekar er pt. konstituert som biblioteksjef. Noe av den ledige lønnsressursen ble brukt til å leie inn tidligere bibliotekmedarbeider i 60 % stilling. Til tross for dette måtte åpningstidene ved folkebiblioteket reduseres. I 2. halvår holdt vi stengt på lørdager. Besøkstallet gikk ned fra knappe 14 000 besøkende i 2018 til vel 9000 i 2019. Vi antar at mye av nedgangen skyldes redusert åpningstid og at barn som tidligere besøkte folkebiblioteket i mindre grad gjør dette etter at barneskolen nå er på Sjulhustunet.

Til tross for redusert bemanning har folkebiblioteket gjennomført så mange som 19 ulike arrangement i 2019. Til tross for nedgang i besøkstall er det fortsatt mange barn og unge som bruker biblioteket som et sted å oppholde seg og være med venner utenom skoletid. Når personalressursen øker og kommer tilbake til normalen vil vi trolig se økning i besøkstallene.

Kulturskolen:

Kulturskolen hadde 2,3 årsverk, inkludert rektor i 50% stilling som rektor. Det er noe timesbasert lærerressurs i tillegg. Det ble undervist i messing og treblås, gitar, folkemusikk/fele, slagverk, piano, sang, drama, dans, billedkunst, musikk og data. Nye tiltak som bidrar til kunnskapsøkning og dannelse også for voksne er kurs i kunstmaling og gitar for nybegynnere samt «musikk fra livets begynnelse» som er et breddetilbud i skolen. Kulturskolen deltar i samarbeid på tvers av enhetene. Dette gjelder bl.a. generasjonssang med barnehagene og Solsida og med utveksling av lærerkrefter med Alvdal barneskole. I 2019 var det en moderat økning i elevtall, dog ikke nok til å oppnå inntektsmålet om kr 465.000 i egenandeler fra elevene. Inntektene ble kr 379.000 som er 26% økning fra 2018.

I tillegg til økt elevtilbud og nye lokaler på Sjulhustunet økte vi synbarheten vår godt da vi skapte Alvdal kulturskoles brosjyre som ble trykket opp i 750 eksemplarer og distribuert bredt.

Alvdal kulturskole er i et utviklingsløp i samarbeid med Norsk kulturskoleråd, med jevnlig veiledningsmøter og dialogkonferanser. Kulturskolen har høy aktivitet mht arrangementer og konserter, samarbeid med skole, utstillinger, UKM, samarbeid innenfor egen enhet og andre enheter. Elevene får trening i å vise seg frem på mange arenaer.

Museer:

Fra enheten har det blitt arbeidet tett opp mot Aukrust AS og 100-årsjubileet. Enhetsleder brukte mye ressurser på dette arbeidet i 2019, både inn mot Aukrust AS, men også for å gjennomføre tiltak lokalt/innenfor kommunen. Dette gjelder fest på Huset Aukrust 19 mars 2020 (som pga. koronaviruset ble avlyst), nasjonalt bibliotekprosjekt i samarbeid med NB og fylkesbibliotek, samarbeid med lokalt kulturliv, amatør og profesjonell.

Husantunet holdt åpent 16 dager – fire langhelger. Ca 200 fornøyde besøkende, som har kost seg med serveringstilbud. Eget arrangement – Spaserstock, under Livestock, allsang for eldre. To verter på timesbetaling, som også drev vedlikehold i ledige stunder – maling, fjerning av mose og trær på takene, renhold innendørs. Vi er innstilte på å gjenta suksessen sommeren 2020, denne gang innenfor et Aukrusttema for barn, rebusløp med Gurin med reverompa. Vi vil også videreføre Spaserstock – allsang på tunet.

Svømmebasseng:

To badevakter jobbet på timesbasis to kvelder per uke innenfor sesong mellom høstferien og påske.

Årsberetning 2019 for Alvdal kommune

Sammen med flyktningtjenesten etablerte vi tilbud til kvinner om svømmeopplæring, sosialt tilbud og integrering.

Kino:

Vi lyktes ikke med å tilpasse bemanning og antall visninger til vedtatt budsjett. Endringer i stillingsstørrelse ble en lengre prosess enn tenkt. Bemanningen i kino var i 2019 på 0,4 årsverk. Besøktallene i 2019 var nokså gode. I 2020 er bemanningen nedjustert til 0,2 årsverk. Tilbudet er endret fra helårskino til tilbud september-april.

Sjulhustunet:

Kulturkonsulenten er ansvarlig for koordineringen av bruken av Sjulhustunet, spesielt kulturstua og flerbrukshallen med garderober. Antall arrangementer i kulturstua var 20 i 2019. Alvdal idrettslag, Alvdal friskliv og Innlandet fylkeskommune er faste brukere av bygget. Disse låner/bruker bygget i henhold til inngåtte avtaler og betaler ihht. avtalene. Øvrige faste brukere av bygget er kommunens egne skoler, dvs. barneskolen, ungdomsskolen og kulturskolen. I tillegg er skolekorpset og blandakoret faste brukere av kulturstua.

Annet:

Kulturenhetens ulike avdelinger har normal drift, men blir også utfordret på samarbeid ved at vi jobber prosjektbasert. Vi har fellesmøter 1 gang pr. uke. I 1. halvår 2019 hadde vi mye fokus på utvikling av kulturskolen. I 2. halvår var hovedfokuset på Aukrustjubileet. Vi har gode personalressurser og ser stadig fine resultater i arbeidet.

5.12 Kommunalteknikk

Enhetens virkeområde og antall årsverk og ansatte

Forvaltning, drift og vedlikehold av alle kommunaltekniske anlegg (veg, G/S-veg, gatelys, vann, avløp, overvann) og av alle kommunale bygninger. Administrering av kommunale avgifter innen vann/avløp/renovasjon (VAR-området), utleieavtaler boliger, salg av kommunale regulerte tomter. Ansvarlig for kommunale investeringer, samt prosjektledelse i enkelte prosjekter.

Enheten utfører oppgaver innen økonomi, personal, saksbehandling, internkontroll, rapporteringer og oppfyllelse av lov/forskrifter.

	2019	2018	2017
Antall ansatte	23	23	18
Antall årsverk	18,1	17,7	14
Antall heltidsansatte	12	12	8
Antall deltidsansatte	11	11	10

Kommentarer:

Antall årsverk fordeles slik på enheten: 3,2 på admin, 8,7 på renhold og 6,2 på driftsoperatører.

Økonomi

Beløpene er i hele 1.000 kr.

	Regnskap 2019	Budsjett 2019	Avvik i kr	Avvik i %	Regnskap 2018	Regnskap 2016
Utgifter	32.490	30.621	- 1.868	- 7,4	26.652	21.840
Inntekter	19.291	17.805	1.486	13,1	14.690	14.278
Netto utgift	13.199	12.816	- 383	- 3,8	11.962	7.563

Kommentarer:

Enheten kom ut med et merforbruk på 383.000 kr. Bruttotallene viser at utgiftene økte med 5,8 mill. kr fra 2018 til 2019. En del av dette er ikke reell økning da noe av utgiftene i enhetene føres dobbelt av hensyn til KOSTRA. Brutto inntekter økte med 4,6 mill. kr fra 2018 til 2019. Netto utgiftsøkning var med andre ord 1,2 mill. kr som tilsvarer 10 % økning fra 2018. Det var særlig to forhold som førte til økte utgifter i

Årsberetning 2019 for Alvdal kommune

---

kommunalteknikk i 2019 sammenlignet med 2018: Sjulhustunet og omorganisering av renholdstjenesten i kommunen. Økonomien kommenteres nærmere i det nedennnevnte.

Tjenestene i 2019

Kommunalteknikk drifter ca 29 130 m2 bygningsmasse. (areal samfunnshus og gamle Steigen bygningen er ikke tatt med i denne summen).

2019 er første året med helårsdrift i Sjulhustunet. Å lage budsjett for bygningsdrift for et så stort nytt anlegg medfører en viss risiko for at faktiske utgifter vil kunne avvike en del fra planlagt drift. Kommunen overtok drift og vedlikehold av Aukrustsenteret fra og med 01.01.19.

Energiutgiftene:

Energiforbruket i 2019 ble 5,2 mill. kwh. (forbruk gatelys, samt forbruk i tre kommunale utleieboliger er ikke med). Dette er 0,5 mill. kwh mer enn 2018. Energiforbruket ble 55.000 kr høyere enn budsjettet som var på kr 5.301.000.

I Plassen nye bhg. ble det et merforbruk på kr 248.000 ift budsjett. Fyringsutgiftene her var rett og slett underbudsjettet, barnehage krever varmere lokaler enn skole, og barnehagen bruker tilnærmet samme areal som skolen gjorde, med unntak av 2.etg.

Det har vært god styring og innjustering av varme- og ventilasjonsanlegg på Sjulhustunet i 2019. Dette medførte vesentlig lavere energiforbruk enn lagt til grunn ved budsjetteringen, da prognose etter energiforbruket i startfasen viste høyere forbruk. I den eldste bygningen på tidligere Steigen skole var vann utkoblet og varme avslått. Vedlikeholdsdrift i resten av bygningsmassen samt arbeid med ombygging og tilpasning ny bruk førte til en merutgift på kr 35.000 i forhold til budsjett.

Ungdomsskolen og Sjulhustunet ble koblet til fjernvarme fra november 2019.

Summa summarum: Merforbruk energi på enkelte bygninger er dekt inn av mindreforbruk energi på andre bygninger.

Renhold:

Fram til juni ble renholdstjeneste i Aukrustsenteret kjøpt fra privat firma (kontraktstid utløp i juni). Fra juli ble renholdet utført av kommunens renholdere med 0,5 årsverk gjennom sommeren og 0,2 årsverk fra september og ut året. Det var utfordrende å lage gode rutiner for renholdet ved Sjulhustunet da det har vært aktivitet i anlegget hele dagen og til utpå kvelden. Nå har vi vært gjennom 1 år med helårs drift og det har gått seg til med renholdsrutiner. Erfaring gjennom året viser at for å utføre tilfredsstillende hygienisk renhold i nye Plassen bhg, må renholdsressursen økes fra 0,5 årsverk til 0,6 årsverk her. 4 renholdere er pr. nå i gang med å ta fagbrev som renholdsoperatører.

Vedlikehold boliger og andre bygninger:

Utgiftene til arbeid og materialer til vedlikehold ble kr 700.000 høyere enn budsjettet. Av dette er 174.000 kr ført som inntektskrav til forsikringsselskapet. På Solsida ble utgiftene ca 400.000 høyere enn budsjettet. Nytt kjøleaggregat måtte kjøpes inn, samt at det oppstod stor vannskade etter at en ødelagt sirkulasjonspumpe i fyrrommet ødela en el-tavle med styrekomponenter for varmestyring og sikringsskap. Dette er en forsikringsskade som ikke er ferdig oppgjort. I nye Plassen barnehage ble det behov for reparasjon av ventilasjonsanlegg og varmeanlegg. I tillegg ble det bygd om til biobrensel fra 1.november.

Kommunale utleieboliger

Kommunen eier 39 boliger/utleieenheter, herav 14 omsorgsleiligheter (TFF) og 8 omsorgsleiligheter med bemanning (Solbakken, hjemmetjenesten).

- I 2019 er det utført ombygging fra olje til el for boliger i Gjelen 7 og Møllergata 17 for å tilfredsstillende nytt regelverk.
- Det er utført terrengarbeider rundt huset, samt utført vedlikeholdsarbeid etter vanninntrenging i kjeller på Grander 60. Nye vinduer er kjøpt inn og er klare for montering.

Leieinntektene:

- Leieinntektene på de kommunale utleieboligene ble som budsjettet. Utleiegraden var 92 %.

Årsberetning 2019 for Alvdal kommune

- Framleide boliger/leiligheter: Noen av disse har stått tomme i deler av året. I tillegg har noen av leietakerne betalt et mindre beløp i leie enn kommunen betaler til eier. Kommunen har «sponset» kr 145.000 i husleie. Dekket fra fond integreringstilskudd.
- I 2019 er det utarbeidet og inngått utlånskontrakter med Alvdal Idrettslag, Alvdal Friskliv og Innlandet fylkeskommune om bruk av lokaler i Sjulhustunet. Disse har betalt for bruk i hele 2019.

Drift og vedlikehold veier:

Alvdal kommune drifter 11 km vei og 8 km gang- og sykkelvei. Parkeringsareal og areal rundt omsorgsbygg, skoler og barnehager.

- Kommunen overtok drift og vedlikehold av veien fra avkjøring Rv3 til jernbaneovergang på Steia fra 1.mai 2019.
- Utført reparasjoner inkludert gravearbeider på gatelys i Brenna, ved Steigen skole og på Sjulhus.
- Alvdal vei søkte kommunestyret om å øke tilskudd fra kr 285 000 til kr 335 000. Dette ble ikke innvilget.

Vann, avløp og renovasjon:

Kommunalteknikk drifter 37 000 m vannledning, ca 350 kummer, 3 høydebasseng og leverer ca 550 000 m³ vann

- Reparert 6 mindre vannlekkasjer
- Gravd ny vannledning i Måna, fram til påkoblingspunkt for Solhellinga

Enheten drifter 20 000 m kloakkledning, ca 230 kummer, 16 pumpestasjoner og 2 renseanlegg. Det renses ca 250 000 m³ avløp

- En pumpestasjon reparert, skiftet pls-styring (hjernen)
- Brudd på pumpeledning (kloakk) ved Storsteigen, større lekkasje nær hovedvannledning krevde utbedringsarbeid.
- Rambøll utarbeidet rapport over nødvendige HMS-tiltak og vedlikehold på RA.

Det er 1062 renovasjonsbonnement fordelt på ordinært- og miniabonnement, samt 818 fritidsabonnement i kommunen i 2019.

- Fra september 2020 blir det innført dunkrenovasjon. Det har vært forberedt for ny renovasjonsordning på de kommunale boligene, med plan for plassering av dunker, henteplass og fellesordninger i dialog med FIAS.
- Sett på tilrettelegging for kildesortering av næringsavfall på de kommunale byggene.

Investeringer:

- Ombygging for ny bruk av deler av Steigen skole til aktivitetssenter, ungdomsklubb og frivilligsentral.
- Klargjøring av tidligere Plassen skole til barnehage
- Oppgradering av Aukrustsenteret, uteområde og utskifting belysning
- Brannvurdering og opptegning av kommunehuset Nyborg
- Ny vei Nedre Måna
- Opprusting vei Plassen industriområde
- Fjernvarme til Sjulhustunet
- Gata, restarb. asfaltering v/ sport'n og Steien hotell
- Alvdal øst, VA boligfelt i Øverbrenna
- Ny plassering tannklinikk
- Utskifting kummer/utstyr/ledninger - Oppgradering fram til påkoblingspunkt ved Solhellinga.

Annet:

Avd.leder var i 80 % permisjon fra januar og ut juli. Ble delvis erstattet med innleie av vikar og basfunksjon for en driftsoperatør. Det er gjennomført tilsyn fra arbeidstilsynet i forhold til kommunens rutiner for å hindre eksponering av asbest. Driftsoperatørene har gjennomført kurs i asbest. Kurset dreide seg både om helsefaren ved asbesteksponering og informasjon om hvor asbest kan forekomme.

Årsberetning 2019 for Alvdal kommune

Internkontrollsystemet IK-bygg er anskaffet. Dette kan brukes for å kartlegge tilstanden og skaderisikoen på kommunale bygg. Det har egen modul for brannbok og er et godt verktøy for å tilfredstille krav til rutiner og dokumentasjon. Kommunale bygninger med tilhørende fdv- dokumentasjon er delvis lagt inn, og verktøyet tas i bruk i 2020.

5.13 Diverse

Denne "enheten" omfatter de tjenester som ikke er plassert i noen av de ordinære driftsenhetene.

Dette gjelder:

Rådmannen, NAV (Tynset er vertskommune), plan-, byggesak- og geodata (Tynset er vertskommune), politisk virksomhet, kjøp av undervisningstjenester i andre kommuner, kjøp av skolefaglige tjenester fra Tynset kommune (TATO-samarbeidet), PP-tjeneste og logoped (Tynset er vertskommune), revisjonstjeneste, kontrollutvalg inkl. sekretariatsfunksjon, tilskudd til Alvdal sokneråd og andre trossamfunn, utgifter knytta til diverse kommunale råd, premieavvik pensjon, avsatte midler til budsjettmessig dekning av lønnsoppgjør, kraft- og næringsfond, ytelser fra klima- og energifondet m.m.

Økonomi

Beløpene er i hele 1.000 kr.

	Regnskap 2019	Budsjett 2019	Avvik i kr	Regnskap 2018	Regnskap 2017
Utgifter	21.365	17.346	- 4.019	18.017	25.389
Inntekter	7.325	2.570	4.755	4.632	6.217
Netto utgift	14.039	14.776	737	13.384	19.172

Kommentarer:

Premieavvik pensjon inngår, som nevnt ovenfor, under «enhet» diverse. Vi budsjetterer ikke med premieavvik pensjon. Dette forklarer 3.228.000 kr av avviket mellom budsjett og regnskap på utgiftene. Kr 350.000 av avviket gjelder ikke-budsjetterte utgifter finansiert av bundne fond. Restbeløp avvik er da drøye 400.000 kr.

Netto utgift pr. virksomhet:

	Regnskap 2019	Budsjett 2019	Avvik i kr	Regnskap 2018	Regnskap 2017
NAV kommune (brutto utg.)	3.473	4.128	655	3.742	3.378
Plan, byggesak og geodata	2.468	3.150	682	2.574	1.899
Skolefaglige tjenester	467			507	
PP-tjenesten og logoped	1.438	1.455	17	1.340	1.245
Revisjon og kontrollutvalg	543	576	33	537	484
Tilskudd til Alvdal sokneråd og andre trossamfunn	2.189	2.175	- 14	2.268	2.205
Politisk virksomhet	2.339	1.895	- 444	1.986	2.090

Kommentarer:

Beløpene for NAV kommune er brutto utgifter da netto ikke er sammenlignbare for årene 2017-2019 ettersom en del av utgiftene er finansiert med bruk av fond og at dette varierer fra år til år. Som man ser har utgiftene gått ned fra 2018 til 2019. Dette gjelder i hovedsak reduksjon i den økonomiske sosialhjelpen, noe som delvis skyldes at antall flyktninger som mottar økonomisk sosialhjelp er redusert.

Nettoutgiften på plan, byggesak, geodata er redusert fra 2018 til 2019. Dessuten ble netto utgift nesten 700.000 lavere enn vi hadde budsjettert med, til tross for at vi budsjetterte med 650.000 lavere utgift enn Tynset kommune opplyste oss om. Tynset kommune oppga 3,8 mill. kr som Alvdal sin andel, altså 1,3 mill. kr mer enn det regnskapet viser. Store avvik mellom budsjett og regnskap har vært en gjenganger innen plan/byggesak/geodata de siste 10 årene. Ofte har forklaringen vært at de har hatt vakante stillinger, men når dette gjentar seg hvert år over så mange år, er det grunn til å tro at det er andre årsaker. Med så stram økonomi som Alvdal kommune har nå,

Årsberetning 2019 for Alvdal kommune

er det svært uheldig at budsjettallene Alvdal kommunen mottar fra Tynset kommune er veldig mye høyere enn de faktiske utgiftene er.

Utgiftene til politisk virksomhet har økt fra 2018 til 2019. Dette skyldes flere ting. Kommune- og fylkestingsvalg kostet kommunen 111.000 kr. I tillegg var godtgjørelsene til medlemmene i formannskap og kommunestyre underbudsjettet. Av disse utgiftene varierer refusjonen for tapt arbeidsinntekt fra år til år. Dette medfører uforutsigbarhet i budsjetteringen. En annen årsak er at noen av møtegodtgjørelsene som gjelder 2018 ble utbetalt i 2019 og dermed ført i 2019-regnskapet.

Ansettelsesprosessen vedr. rådmannsstillingen medførte utgifter det ikke var budsjettet med. Dette gjelder både annonsering og bruk av konsulent. Riktignok er ikke alle utgiftene knyttet til dette ført under «enhet» Diverse. Det meste er ført under enheten Organisasjon og service.

5.14 Oversikt interkommunale samarbeid

Kommunen er med i en rekke interkommunale samarbeid. Utviklingen viser at dette har vært viktig for å sikre kompetanse og rekruttering, spesielt innen fagfelt med spesialisert kunnskap eller ettertraktet kompetanse.

Under følger en oversikt på samarbeid som involverer Alvdal kommune:

Tiltak	Vertskommune/ Kontor-kommune	Deltakerkommuner	Tjeneste-/ fagområde
Aksjeselskaper			
FIAS A/S	Tolga	Tolga, Os, Røros, Holtålen, Tynset, Alvdal, Folldal, Rendalen, Engerdal, Stor-Elvdal	Renovasjon + konkurranseutsatt næring
MeSkano A/S	Tynset	Rendalen, Folldal, Alvdal, Tynset, Tolga, Os	Varig tilrettelagt arbeid Attføring, kvalifisering
Hedmark fylkesmuseum A/S, avd. Nord Østerdalsmuseet	Tynset	Os, Tolga, Alvdal, Folldal, Rendalen, Tynset	
Abakus AS			

Interkommunale selskaper (IKS)

IKT Fjellregionen IKS	Tynset	Folldal, Alvdal, Rendalen, Tynset, Tolga	IKT drift og utvikling
Revisjon Midt-Norge SA	Steinkjer	Alle i Trøndelag og Folldal, Alvdal og Tolga	Revisjon
Kontrollutvalg Fjell IKS	Os	Oppdal, Rennebu, Holtålen, Røros, Os, Tolga, Alvdal, Folldal	Kontrollutvalg
Midt-Hedmark Brann og redning IKS	Elverum	I regionen: Tolga, Tynset, Alvdal,	Brann, redning og feiing, samt

Årsberetning 2019 for Alvdal kommune

Krisesenteret for Nord-Østerdal	Lillehammer	Rendalen og Folldal Os, Tolga, Tynset, Alvdal, Folldal, Rendalen, Stor- Elvdal	forebyggende brannvern
Samarbeidsordninger			
Nord-Østerdal Musiker	Tolga	Os, Tolga, Tynset, Alvdal	
Teater i Fjellregionen	Tynset	Os, Tolga, Tynset, Alvdal, Folldal, Rendalen	
Pedagogisk-psykologisk tjeneste (PPT)-tjeneste, inkl. logoped	Tynset	Os, Tolga, Tynset, Alvdal, Folldal, Rendalen, Hedmark FK	
Arbeidsgiverkontroll	Røros	Holtålen, Røros, Os, Tolga, Folldal, Tynset, Alvdal, Rendalen	
Jordmortjeneste	Tynset sjukehus	Fellesavtale Tynset, Alvdal, Tolga, Os, Folldal, Rendalen, Stor-Elvdal	
Legevakt	Tynset	Alvdal, Folldal, Tolga, Tynset	
AMK/LV-sentral	Tynset	Alvdal, Folldal, Tolga, Tynset, Rendalen, Stor-Elvd.	
Geodata	Tynset	Alvdal, Røros, Os, Tolga, Tynset, Rendalen, Folldal og NØK	
Skogbrukssjef	Alvdal	Alvdal, Folldal og Tynset	
Skolesamarbeid (TATO)	Tynset	Tolga, Tynset, Folldal og Alvdal	
Voksenopplæring (samfunnsopplæring)	Tynset	Tynset, Tolga, Alvdal, Folldal	
Enhet for landbruk og miljø	Alvdal	Alvdal, Tynset	
Barnevernssamarbeidet	Tynset	Alvdal, Tynset, Tolga, Folldal, Rendalen	
Plan, byggesak og geodata	Tynset	Tynset, Alvdal	
NAV, stat og kommune	Tynset	Alvdal, Folldal, Tolga, Tynset og Rendalen Kontordager på Alvdal	

Annet avtalebasert samarbeid

Årsberetning 2019 for Alvdal kommune

Regionrådet for Fjellregionen	Tynset/Hedmark fylkeskommune	Røros, Os, Tolga, Tynset, Alvdal, Folldal, Rendalen, Holtålen Hedmark fk Sør – Trøndelag FK	Interessepolitisk organ, prosjektutvikling og prosjektvertskap uten delegert myndighet etter § 27 i kommuneloven
Tverrfaglig opplæringskontor i Fjellregionen IKA Opplandene	Tynset/Røros Lillehammer	Røros, Os, Tolga, Tynset, Alvdal, Folldal, Rendalen, Alvdal, Rendalen, Stor-Elvdal, Tynset, Tolga, Folldal Rendalen, Alvdal, Folldal, Tynset, Tolga og Os	Administrering av lærlingordningen i regionen Arkivdepot organisert etter § 27 i kommuneloven
Samarbeidsavtaler DPS, Tynset			

Alvdal kommune er også deltakere i en del nettverksamarbeid innenfor ulike fagområder. I tillegg er Alvdal kommune medlem av Kommunenes Sentralforbund (KS), Lands sammenslutninga for Vasskraftkommuner (LVK) og av Utmarkskommunenes sammenslutning (USS). Vi betaler medlemskontingent til alle tre.

6. Økonomi

Skatt på inntekt/formue, skatteutjevning og rammetilskudd:

Beløpene er i mill. kr

	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Innbetalt skatt til skatteoppkreveren i Alvdal	165,6	175,9	174,8	190,9	199,2	207,1
Alvdal kommunes andel av skatten (i kroner)	48,3	49,1	52,9	59,5	59,9	59,2
Skatteutjevningen	9,4	11,1	12,6	9,0	10,3	13,4
Sum skatt og skatteutjevning	57,7	60,2	65,5	68,5	70,2	72,6
Rammetilskudd	84,5	83,4	84,4	86,8	88,2	91,2
Sum skatt, skatteutjevning og rammetilskudd	142,2	143,5	150,0	155,4	158,4	163,8

Fordelingen av innbetalt skatt til skatteoppkreveren i Alvdal, dvs. den øverste linjen i tabellen ovenfor:

	2016	2017	2018	2019
Kommunen	30,4 %	31,2 %	31,8 %	*
Fylkeskommunen	6,5 %	6,5 %	6,8 %	*
Folketrygden	31,9 %	28,2 %	31,1 %	*
Staten	31,2 %	34,1 %	30,3 %	*

*) Koronaviruset har ført til hjemmekontor for skatteoppkreveren, og gjort det vanskelig å finne fordelingsprosentene for 2019.

I den øverste tabellen ser vi at innbetalt skatt til skatteoppkreveren i Alvdal økte fra 199,2 mill. kr i 2018 til 207,1 mill. kr i 2019. Dette er en økning på 7,9 mill. kr som tilsvarer 4,0 %. Som man ser av linje to i den

Årsberetning 2019 for Alvdal kommune

øverste tabellen gikk Alvdal kommunes andel av innbetalt skatt ned fra 59,9 mill. kr i 2018 til 59,2 mill. kr i 2019. Med andre ord tilfalt ikke noe av økningen i innbetalt skatt til Alvdal kommune.

Skatteutjevningen gikk opp med 3,1 mill. kr fra 2018 til 2019, noe som skyldes at det var nedgang i Alvdals egne skatteinntekter fra 2018 til 2019. Det er noe uvisst hva årsaken til denne nedgangen er, men en forklaring kan være at Alvdal kommunens skatteinntekter i 2017 og 2018 var unormalt høye på grunn av ekstraordinært store utbytter hos en del skattytere i disse årene. For Alvdal var veksten i samlet skatt og skatteutjevning 3,4 % fra 2018 til 2019.

Rammetilskuddet økte med 3,4 %. Skatt, skatteutjevning og rammetilskudd var for 2019 budsjettert med 162,7 mill. kr. Regnskapet viser 163,8 mill. kr. Kommunen fikk med andre ord en merinntekt på 1,1 mill. kr her. Veksten i skatt, skatteutjevning og rammetilskudd samlet var 3,3 % fra 2018 til 2019.

Eiendomsskatt:

Beløpene er i mill. kr

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Annen eiendom	7,9	8,0	8,9	8,4	6,1	4,6	7,3
Boliger og fritidsboliger	0,6	2,8	4,6	4,6	6,4	7,4	4,7
Sum	8,5	10,8	13,5	13,0	12,5	12,0	12,0

«Annen eiendom» inneholder verker og bruk og annen fast eiendom enn boliger og fritidsboliger.

Satsen for både boliger/fritidsboliger og annen eiendom var 7 promille i 2019, det vil si maksimal sats. Vi ser at beløpene på hhv. Annen eiendom og boliger/fritidsboliger har variert de siste 4 årene. Dette skyldes at noen eiendommer har vært flyttet fram og tilbake mellom disse to gruppene i kommunens faktureringsystem. Det var budsjettert med 11,5 mill. kr i eiendomsskatt i 2019. Merinntekten ble med andre ord 0,5 mill. kr.

Konsesjonskraftinntekter:

Beløpene er i mill. kr

2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
1,8	1,6	1,4	1,3	0,6	1,6	2,7

Konsesjonskraftinntektene økte betydelig fra 2018 til 2019. Denne inntekten benyttes til den daglige drifta (tjenesteproduksjonen) i kommunen og inngår således i grunnlaget for tildelingen av budsjetttrammer pr. enhet. Det ble for 2019 budsjettert med 1,5 mill. kr i konsesjonskraft. Kommunen fikk altså en merinntekt på 1,2 mill. kr her.

Lønnsutgiftene og refusjon av sjukelønn:

Beløpene er i mill. kr

	Regnsk 19	Budsj 19	Regnsk 18	Regnsk 17
Brutto lønn og sosiale utgifter	176,6	170,3	176,0	167,7
Refusjon av sjukelønn	5,9	2,4	7,5	7,5
Netto lønnsutgift	170,7	167,9	168,5	160,2

Brutto lønnsutgifter økte med 0,3 % fra 2018. Lønnsoppgjørene i 2019 var høye og kostet kommunen ca. 2,9 mill. kr i 2019. En økning på kun 0,6 mill. kr fra 2018 til 2019 betyr at det var færre personer på lønnslista i kommunen i 2019 enn i 2018. Antall årsverk fast ansatte gikk ned fra 218 til 215. Når man også tar med vikarer og engasjement var nedgangen 16 årsverk. Antall personer med fast ansettelse gikk ned med 12.

Lånegjeld, renteutgifter og ordinære avdragsutgifter på lån til investeringer:

Beløpene er i mill. kr

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Lånegjeld investeringer	95,9	115,7	121,3	121,7	201,0	258,6	248,3
Renteutgifter på lån til investeringer	2,3	2,9	3,3	3,1	3,3	4,5	5,7
Ordinære avdrag på lån til investeringer	7,4	7,7	8,1	7,5	7,6	9,9	10,3

Årsberetning 2019 for Alvdal kommune

Sum renter og avdrag	9,7	10,6	11,4	10,6	10,9	14,4	16,0
----------------------	-----	------	------	------	------	------	------

Lånegjelden er fordelt slik på hhv. fastrente og flytende rente:

- Fast rente: 15 % av lånegjelden
- Flytende rente: 85 % av lånegjelden

2019 er første året på lenge at lånegjelden er redusert. Det ble ikke tatt opp nytt lån i 2019. Renteutgiftene økte fra 4,5 mill. kr i 2018 til 5,7 mill. kr i 2019. Økningen skyldtes to ting:

- to lån på til sammen 72 mill. kr tatt opp i 2018 medførte renteutgift for hele 2019. I 2018 hadde disse to lånene renteeffekt kun for deler av året.
- generell renteøkning i løpet av 2019

Renteutgiftene var budsjettert til 6,1 mill. kr. Besparelsen ble 0,4 mill. kr.

De ordinære avdragene økte med 0,4 mill. kr fra 2018 til 2019. Det må nevnes at 2019-regnskapet inneholder 1 avdragstermin for lån i Kommunalbanken mindre enn tidligere år. Beløpet er 653.000 kr. Dette forklarer at det ble en besparelse på avdragsutgiftene i 2019 med 650.000 kr.

Driftsresultatene:

Beløpene er i mill. kr

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Brutto driftsresultat	5,7	8,2	22,7	21,6	16,8	7,6	-2,4
Netto driftsresultat	4,2	3,1	19,9	14,4	5,9	-0,9	-3,0
Overskudd	4,4	0,9	7,6	11,9	6,9	0	0,4

For første gang på mange år hadde kommunen negativt brutto driftsresultat i 2019 og for andre år på rad var netto driftsresultat negativt. Regnskapet for 2019 er avsluttet med et overskudd på 353.670 kr. Definisjonen på netto driftsresultat er summen av alle driftsinntektene og finansinntektene minus summen av alle driftsutgiftene og finansutgiftene. For å komme ut med enten null eller overskudd på bunnlinja når netto driftsresultat er negativt må man bruke mer av fond enn man avsetter til fond. Og det er det som skjedde i 2019. Vi brukte 24,0 mill. kr av fond og satte av 20,1 mill. kr. Bruken av fond var som planlagt, det vil si budsjettert.

For enhetene var netto utgift i regnskap og budsjett samt avvik slik:

Beløpene er i hele 1.000 kr

	Regnskap	Budsjett	Avvik
Enheter med mindreforbruk:			
Organisasjons- og serviceenheten	13 478	13 732	254
Alvdal barnehage	16 298	16 541	243
Alvdal Barneskole	19 352	20 052	700
Alvdal ungdomsskole	10 217	10 360	143
Helse	14 002	14 315	313
Kultur	5 425	5 480	55
Diverse	14 039	14 776	737
Sum mindreforbruk:			2 444
Enheter med merforbruk:			
Hjemmebasert omsorgstjenester	14 160	13 944	-216
Solsida	20 817	20 667	-150
Tjenesten for funksjonshemmede	23 500	17 922	-5 578
Kommunalteknikk	13 199	12 816	-383
Sjølkostområdet avløp	479	0	-479
Sum merforbruk:			-6 805
Netto merforbruk i enhetene:			-4 361

Årsberetning 2019 for Alvdal kommune

Som tabellen viser ble det et netto merforbruk samlet sett på 4,3 mill. kr, som er svært mye. Avvikene er kommentert under de enkelte enheter i kapittel 5. Merforbruket i enhetene ble dekt inn av merinntekt

- skatt og rammetilskudd med 1,1 mill. kr
- eiendomsskatt med 0,5 mill. kr
- konsesjonskraft med 1,15 mill. kr

og av mindretgift

- renter og avdrag med 1,05 mill. kr
- overføring til investeringsregnskapet med 0,9 mill. kr

Likviditeten

Beløpene er i mill. kr

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Beholdning i bank	39,2	49,7	53,1	93,3	85,8	54,2	34,6
-Ubrukte lånemidler	5,5	16,4	1,5	37,4	14,5	12,7	12,5
Sum	33,7	33,3	51,6	55,9	71,3	41,5	22,1

Kommunen har gjennom mange år hatt god og solid likviditet. Det har ikke vært nødvendig å ta opp kassekreditt. Kommunen har ikke hatt problemer med å innfri sine løpende forpliktelser overfor kreditorer. Som tallene over viser er likviditeten svekket betydelig fra 2017 til 2019. Noe av forklaringen er:

- Kommunen har betydelige beløp utestående etter store investeringer i Gata, på Sjulhustunet og i ridehall. Dette gjelder refusjon fra fylkeskommunen vedr. Gata og spillemidler vedr. Sjulhustunet og ridehallen.
- Bruken av fondsmidler har vært en del større enn avsetningene til fond i 2019
- Kommunen har ikke hatt overskudd i driftsregnskapet av betydning de to siste årene

Fondsmidler

Avsetning og bruk av fond i 2019:

Beløp i mill. kr

Avsetning til «bundne» disposisjonsfond	11,3
Avsetning til det helt frie disposisjonsfondet	2,3
Avsetning til bundne driftsfond	6,5
Sum avsetning	20,1

Bruk av «bundne» disposisjonsfond	11,6
Bruk av det helt frie disposisjonsfondet til drift	6,8
Bruk av disposisjonsfond til investeringer	0,75
Bruk av bundne driftsfond	5,5
Sum bruk av disp.fond og bundne driftsfond	24,7

Beholdning fond pr. 31/12

Beløpene er i mill. kr

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Disposisjonsfond	6,5	9,2	15,2	32,8	38,7	32,4	25,8
Bundne driftsfond	15,7	17,1	21,1	13,2	13,6	13,5	14,5
Sum	22,2	26,4	36,3	46,0	52,3	45,9	40,3

Som tallene viser, økte de totale driftsfondene fra 2013 til 2017. De to siste årene har fondsbeholdningen blitt redusert. Disposisjonsfondsmidlene på 25,8 mill. kr består av det helt frie disp.fondet og disposisjonsfondsmidler som er «øremerket» (av kommunestyret) til bestemte formål, men som allikevel er helt frie formelt sett.

Det helt frie disp.fondet:

Kommunens helt frie disp.fond er pr. 31/12-19 på kr 4,0 mill. kr. Dette fondet ble tappet med netto 5,2 mill. kr i 2019. Det ble i 2019 brukt 6,8 mill. kr til drift, 0,7 mill. kr er utlånt til Aukrust AS og 0,75 mill. kr er brukt til investeringer. 2,2 mill. kr av utlånt til rideklubben (forskuttering spillemidler) vedr. ridehall er tilbakebetalt. Kr 1,0 mill. kr er gitt som tilskudd til Aukrustsenteret AS. Kr 1,0 mill. er brukt til

Årsberetning 2019 for Alvdal kommune

---

aksjeinnskudd i Aukrust AS. Kr 674.000 er brukt til å ettergi forsinkelsesrenter fra Synnøve Finden. Kr 2.460.000 er brukt til å finansiere den generelle driften (saldering av opprinnelig budsjett).

Disposisjonsfond som har «binding»:

Sammen med ny netto avsetning av integreringstilskudd i 2019 utgjør disp.fondet for integrering 13,4 mill. kr. Fondet ble i 2019 redusert med netto 1,6 mill. kr. Kommunen mottok i 2019 7,3 mill. kr i integreringstilskudd som ble avsatt til fondet. Bruken av fondet var dermed 8,9 mill. kr. Av dette ble 2,0 mill. kr brukt i andre enheter enn Flyktningtjenesten.

Beholdningen på bundne driftsfond har vært forholdsvis stabil de siste 4 årene. Kommunen har nå 14,5 mill. kr på bundne driftsfond.

Investeringsregnskapet 2019

Det er foretatt mange investeringer i 2019, de fleste med lav utgift.

Brutto investeringsutgifter var 5,5 mill. kr. Av dette ble 4,0 mill. kr finansiert med salg av anleggsmidler. 200.000 kr ble finansiert med bruk av lån. Opprinnelig var det budsjettert med 5,9 mill. kr i investeringer. Brutto investeringsbeløp ble gjennom året justert opp til 9,4 mill. kr. Regnskapsskjema 2B viser brutto utgift på de enkelte investeringer. Den største investeringen i kroner var anskaffelsen av ny traktor og brøyteskjær.

Kommunen tok ikke opp nytt lån i 2019. Beholdningen i ubrukte lån er 10,0 mill. kr pr. 31/12-19.

Angående Sjulhustunet:

Sluttoppgjør med arkitekt og entreprenør ble foretatt i 2019.

Av budsjetterte investeringer som ikke ble påbegynt kan nevnes:

Ventilasjon/kjøling i kommunehuset

Planlegging for ombygging på Solsida

Pumpestasjon på Moan

Erverv av grunn ved tidligere Steigen skole/Kvennbekkdalen. Ang. sistnevnte får ikke kommunen ervervet dette arealet så lenge det ikke er regulert til boligformål.

Budsjetterte investeringer som ble påbegynt men som ikke er ferdig:

Ombygging tannklinikken:

Her er det foretatt to utredninger sammen med konsulent ift. plassering

Utvidelse kirkegården:

Det er utført arbeider av graveentreprenør som frigav allerede eksisterende graver, samt klargjorde for utvidelse i nordenden av kirkegården. Videre utredninger og skisse som grunnlag for formålsgrense kirkegård og parkering i reguleringsplanen.

For øvrig vises det til regnskapsskjema 2B, kapittel 5.12 i årsberetningen og til note 14.